



**Heinolan kaupunki**

# **OSAVUOSIKATSAUS 1-9/2023**

**Kaupunginhallitus 27.11.2023**

PIENI KAUPUNKI, ISO ELÄMÄ



## Sisällys

<b>1. Yleinen taloudellinen kehitys</b> .....	3
<b>2. Talousarvion toteutuminen</b> .....	7
<b>Toimialoittaiset toteutumat</b> .....	14
<b>Investoinnit</b> .....	26
<b>3. Maksuvalmius ja lainat</b> .....	29
<b>4. Talousarviomuutostarpeet ja -esitykset</b> .....	29
<b>5. Tytäryhtiöille asetetut tavoitteet</b> .....	31

## 1. Yleinen taloudellinen kehitys

Vuoden 2023 kaksi ensimmäistä neljänestä ovat näkyneet tuotannossa ennakoitua positiivisempina. BKT:lla mitattuna tuotanto kasvoi ensimmäisellä neljänneksellä 0,3 prosenttia ja toisella 0,6 prosenttia edellisiin neljänneksiin verrattuna.

Vuonna 2024 talouskasvun ennakoidaan palautuvan 1,2 prosenttiin arvonlisällä mitattuna. Tehdasteollisuus elpyy, kun vientimarkkinat elpyvät. Palvelutuotannon kasvu seuraa kuluttajien ostovoimaa, mikä vuonna 2024 ei kasva enää yhtä paljon kuin tänä vuonna. Liike-elämän palvelut seuraavat muun teollisuuden vanavedessä.

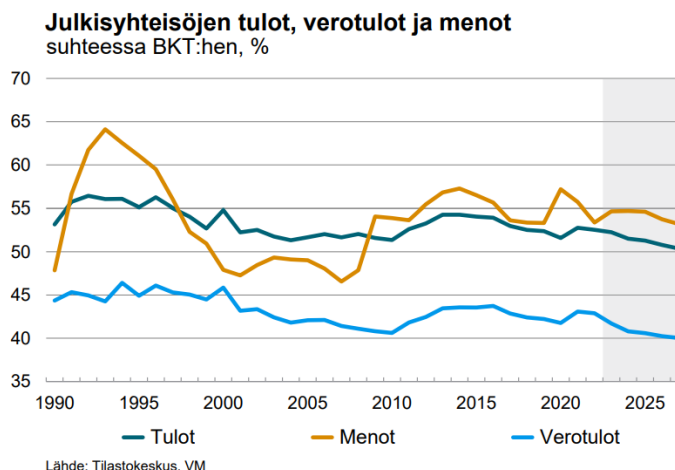
Metsätalouden tuotannon kasvun uskotaan vauhdittavan alkutuotannon elpymistä. Rakennustuotannon kasvun käynnistyminen voi viivästyä asuntojen liikatarjonnan vuoksi vielä vuoteen 2025. Vuonna 2025 talouskasvun oletetaan kurovan umpeen kasvupotentiaalin, mikä lisää hieman talouskasvua. Tuottavuuden kasvuun ei ole ennakoitu parantumista.

Kuluttajahintojen nousu on selvästi hidastunut viime vuoden lopun huipusta. Erityisesti inflaatiota on hidastanut energian hinnan lasku, mutta hintojen nousu on hidastunut myös muuten. Alkuvuonna inflaatiota on pitänyt yllä palvelut ja ruuanhinta sekä asuntoluottojen korot. Inflaation hidastuminen jatkuu myös loppuvuonna, mikä kohentaa kotitalouksien ostovoimaa.

Alkuvuoden jatkunut työllisyyden kasvu on taittunut kesällä ja lievä lasku jatkuu loppuvuonna. Heikoin työllisyystilanne on rakentamisessa. Työllisyyden lasku jää kuitenkin lyhytaikaiseksi ja työllisyys kasvaa uudelleen jo ensi vuonna. Vuoteen 2025 mennessä 15–64-vuotiaiden työllisyysaste nousee 74,3 prosenttiin ja työttömyysaste laskee 7 prosenttiin.

Julkisyhteisöjen alijäämä on 2,4 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2023 ja hallituksen päättämistä sopeutustoimista huolimatta kasvaa yli kolmen prosentin vuosina 2024 ja 2025. Julkisyhteisöjen alijäämä supistuu hieman ennustejakson loppua kohden, kun talouskasvu kiihtyy ja hallituksen toimet alkavat purra. Alasektoreista suurinta alijäämää tekee valtionhallinto, jossa ei ole odotettavissa merkittävää kohenemistä koko ennustejaksolla. Lisäksi ilman hyvinvointialueiden tai kuntien omia toimia paikallishallinnon alijäämä kasvaa ennustejakson loppua kohti.

Sopeutustoimista huolimatta julkinen velkasuhde kasvaa hiljalleen ennustejaksolla. Valtionhallinnon ja paikallishallinnon yhteenlaskettu mittava alijäämä, väestön ikääntyminen, sekä kas-vavat velanhoitokustannukset pitävät velkasuhteen nousevalla uralla jatkossakin.





## Kuntatalous

Vuosi 2023 näyttää kuntahallinnossa hyvältä, mutta sote-uudistuksen vuoksi siihen liittyy edelleen epävarmuutta. Kääntekehoon on kuitenkin edessä alkuvuoden suotuisan tulokehityksen hiipussa. Kuntahallinnossa paineita aiheuttaa etenkin kustannusten nopea nousu, sillä henkilöstökulut muodostavat kuntahallinnon suurimman kuluerän ja vuoden 2023 sopimuskorotukset kertaerineen nostivat palkkoja tavallista enemmän.

Kuntahallinnon kuluksmenot kasvavat vuosina 2024–2027 pääasiassa hintojen kasvun vuoksi, sillä koulutuksen palvelutarve pysyy painelaskelmassa kehysvuosina laskevana syntyvyyden laskun ja ikäluokkien pienentymisen vuoksi. Poikkeuksen tähän muodostaa ainoastaan vuosi 2025, jolloin kunnille siirtyy vastuu työ- ja elinkeinopalveluiden järjestämisestä ja samalla niiden rahoitusvastuuta työttömyysetuuksista laajennetaan. Kunta-alan sopimuskorotukset nostavat henkilöstökustannuksia n. 3 prosenttia vuonna 2024.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen myötä väestön ikääntymisestä aiheutuva merkittävä menojen kasvupaine poistui kuntataloudesta. Kuntataloudessa vallitsee kuitenkin edelleen tulojen ja menojen välillä rakenteellinen epätasapaino, joka uhkaa syventyä lähivuosina ilman uusia toimenpiteitä. Kunnilla on tehtäväkentän supistuttua aiempaa vähemmän mahdollisuuksia menosopeutukseen, joten sopeutusaine kohdistuu aiempaa enemmän veroprosenttien korotukseen. Kuntien välinen eriytyminen näkyy entistä enemmän myös kuntakentän näkymien ja tulevaisuudensaasteiden eriytyminenä.

Tilanteen repiivyyys alkaa näkyä kuntakentässä toden teolla vuodesta 2024 eteenpäin, kun kustannukset nousevat, talouskasvu kehittyy vaimeasti ja poikkeukselliset veroerät väistyvät kuntien tilityksistä pois. Tulopohjaa leikkaa lisää myös sote-siirtolaskelman tarkentuminen, kun reilun 200 miljoonan euron lisäleikkaus nettoutetaan pois monien kuntien valtionosuusmäärärahaasta. Kaikkien kuntien valtionosuuksia nipistää kuluvalle hallituskaudella yhden prosenttiyksikön indeksijarru.

Kuntien ja kuntayhtymien kehitysarvio 2024–2027 on heikentynyt viime kevään ennusteesta selvästi. Kuntasektorin investoinnit huomioiva rahoitusjäämä jää 2024–2027 selvästi alijäämäiseksi ja kuntien lainakanta nousee noin viidellä miljardilla eurolla. Kuntien talouden velkaantuminen johtuu kuntien mittavista investoinneista, henkilöstömenojen kasvusta sekä edelliseen kehitysarvioon nähden heikentyneestä verorahoituksesta. Painelaskelmien mukaan heikoimmin pärjäävät pienet, alle 5 000 asukkaan kunnat.

Hallitus asettaa ensimmäisessä julkisen talouden suunnitelmassaan tavoitteeksi, että kansantalouden tilinpidon mukainen kuntahallinnon rahoitusasema on lähellä tasapainoa vuonna 2027. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää kuntatalouden tilanteen kohe-nemista, sillä julkisen talouden painelaskelman perusteella kuntahallinnon rahoitus-asema suhteessa bruttokansantuotteeseen on -0,4 % vuonna 2027.

Hallitusohjelman mukaan valtio sitoutuu kompensoimaan kunnille asetettavat uudet tehtävät ja veloitteet sekä mahdolliset tehtävien laajennukset rahoittamalla ne täysi-määräisesti tai purkamalla muita veloitteita. Hallituksen veroperusteisiin tekemien muutosten verotuottovaikutus kompensoidaan kunnille.

Lähde: Kuntaliitto pääekonomistin palsta ja VM: kuntatalousohjelma vuodelle 2024, syksy 2023, VM talou-dellinen katsaus syksy/2023

## Väestön kehitys

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan Suomen väkiluku oli syyskuun 2023 lopussa 5 594 384. Maamme väkiluku kasvoi tammi–syyskuun aikana 30 414 hengellä. Väestönkasvua ylläpiti muuttovoitto ulkomailta, sillä maahanmuuttoa oli 41 268 enemmän kuin maastamuuttoa. Syntyneitä oli 10 817 vähemmän kuin kuolleita.

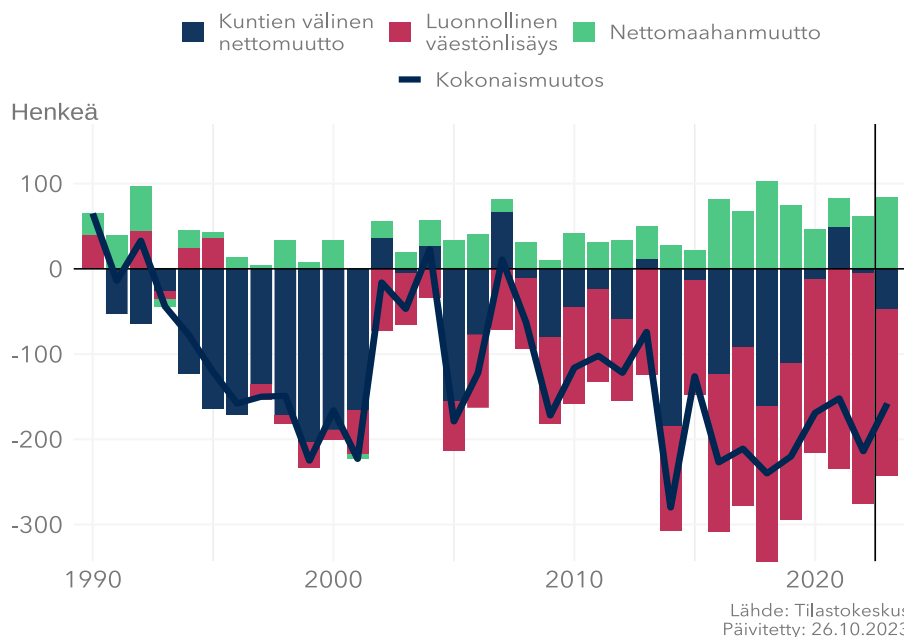
Syyskuun ennakkotilaston mukaan tammi–syyskuun aikana syntyi 32 739 lasta, mikä on 1 539 lasta vähemmän kuin vuonna 2022. Määrä on koko vuodesta 1900 alkavan tilastointihistorian alhaisin. Myös syntyvyyden lasku jatkui, sillä viimeisen 12 kuukauden (lokakuu 2022–syyskuu 2023) ennakkolliseksi kokonaishedelmällisyyslukuksi kertyi 1,26, kun vielä kalenterivuonna 2022 luku oli 1,32. Kokonaishedelmällisyysluku kertoo, kuinka monta lasta nainen synnyttäisi elämänsä aikana, jos syntyvyys pysyisi laskentavuoden tasolla. Kuolleiden määrä oli 43 556, mikä on 2 724 henkeä vähemmän kuin vuotta aiemmin.

Ulkomailta muutti Suomeen tammi–syyskuun aikana 51 366 henkeä ja Suomesta ulkomaille 10 098 henkeä. Maahanmuuttoa oli 15 174 enemmän ja maastamuuttoa 1 927 vähemmän kuin edellisvuonna. Maahanmuuttojen määrä tammi–syyskuussa oli ennätyskokoisen suuri. Suomen kansalaisia maahanmuuttajista oli 5 617 ja maastamuuttajista 6 474.

Kuntien välisiä muuttoja kertyi tammi–syyskuun aikana ennakkotietojen mukaan 220 916. Vähennyistä edelliseen vuoteen verrattuna oli 10 920 muuttoa vuoden 2023 kuntajaon mukaan.

Maakunnittaisten ennakkotietojen mukaan väkiluku kasvoi tammi–syyskuussa Uudellamaalla, Pirkanmaalla, Varsinais-Suomessa, Pohjois-Pohjanmaalla, Pohjanmaalla, Keski-Suomessa, Pohjois-Savossa, Ahvenanmaalla ja Päijät-Hämeessä.

Syyskuun ennakkollisten väestötietojen mukaan kaupungin väkiluku syyskuun lopussa oli 17 972, mikä on 159 henkilöä vähemmän kuin vuoden vaihteessa. Väestömäärä on viime vuosina vähentynyt keskimäärin 1 %:ia vuodessa.





## Työllisyyden kehitys

Heinolan työttömyysaste väheni syyskuussa neljä prosenttia viime vuoden syyskuuhun verrattuna. Heinolassa oli syyskuussa työttömiä työnhakijoita 895 henkeä, mikä on 40 henkeä vähemmän kuin edellisen vuoden syyskuussa. Heinolan työttömistä lomautettuja oli syyskuussa 43.

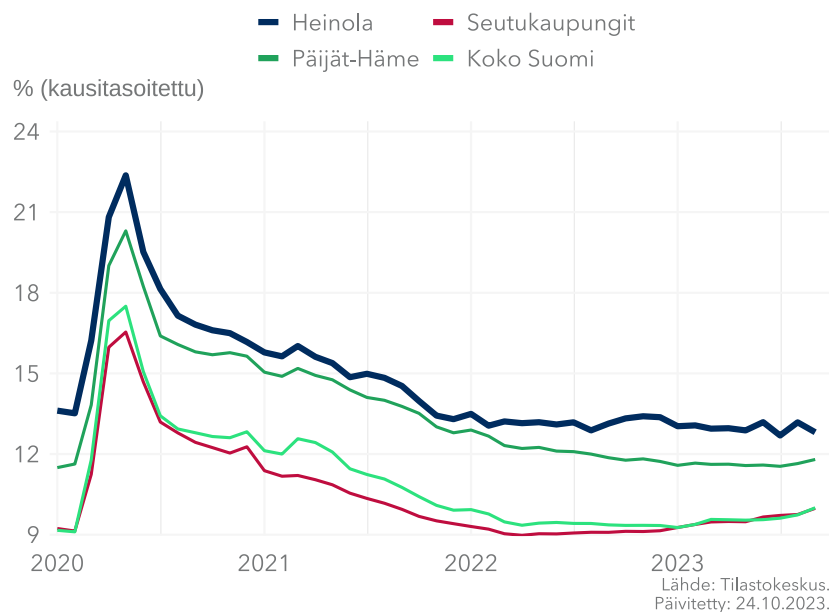
Päijät-Hämeessä oli syyskuun lopussa 10 332 työtöntä työnhakijaa, mikä oli 159 työnhakijaa

viime vuotta vähemmän. Työttömistä lomautettuja oli Päijät-Hämeessä enemmän kuin vuosi sitten, kasvua 244 henkeä. Päijät-Hämeessä työttömyys oli syyskuussa 11,2 % ja koko maassa keskimäärin 9,4 %. Kunnittain korkeimmat työttömyysasteet olivat edelleen kuitenkin Päijät-Hämeessä, Lahdessa 12,6 ja Heinolassa 12,0 prosenttia.

Avoimia työpaikkoja oli Heinolassa syyskuussa 152, kun niitä viime vuonna oli syyskuussa 224. Hämeen alueen julkisessa työväilytyksessä oli yhteensä 2 800 uutta työpaikkaa, mikä on 39 % vähemmän kuin vuosi sitten. Eniten avoimia paikkoja oli sote-alalla lähi- ja sairaanhoitajille, ravitsemusalalla ravintola- ja suurtaloustyöntekijöille ja tarjoilijoille. Myyntialalla kaivataan eniten myyjiä ja myyntiedustajia.

Alle 25-vuotiaiden nuorten työttömien osuus alle 25-vuotiaasta työvoimasta oli Hämeen ELY-alueella 11,7 %. Ulkomaalaisten työttömien työnhakijoiden osuus ulkomalaisesta työvoimasta nousi 28,2 prosenttiin kasvaen vuodentakaisesta 5,1 prosenttiyksikköä.

## Työttömien osuus työvoimasta Heinolassa, Päijät-Hämeessä ja koko maassa



## 2. Talousarvion toteutuminen

### Verorahoituksen kehitys

	TP 2022 1000e	TOT 2022 9 kk/1000e	TA 2023 +muutokset	TOT 2023 9 kk	Jäljellä	TOT-23 %
VEROTULOT	76 371	57 871	40 300 000	32 235 397	8 064 603	80,00
VALTIONOSUUDET	53 805	40 237	11 800 000	8 885 493	2 914 507	75,30
<b>YHTEENSÄ</b>	<b>130 176</b>	<b>98 108</b>	<b>52 100 000</b>	<b>41 120 890</b>	<b>10 979 110</b>	<b>78,90</b>

VEROTULOT VEROLAJEITTAIN	Tilinpäätös	Talousarvio +muutokset	Toteutunut	Jäljellä	Tot%
Kunnan tulovero	64 909 042,53	30 500 000	24 452 551,46	6 047 448,54	80,20
Kiinteistövero	6 451 916,07	6 600 000	5 055 258,90	1 544 741,10	76,60
Osuus yhteisöveron tuotosta	5 010 320,76	3 200 000	2 727 586,90	472 413,10	85,20
<b>YHTEENSÄ</b>	<b>76 371 279,36</b>	<b>40 300 000</b>	<b>32 235 397,26</b>	<b>8 064 602,74</b>	<b>80,00</b>

Kuntaliitto on päivittänyt verokehikon lokakuussa 2023. Veroennustekehikon päivitys perustuu syksyn kuntatalousohjelmassa esitettyihin arvioihin verotulojen kehityksestä. Veroennustekehikossa on myös huomioitu verotilitykset syyskuuhun asti sekä Verohallinnon 2.10. julkaisema ennakkotieto valmistuvasta kunnallis- ja yhteisöverotuksesta 2022. Ennakkotieto muuttui hyvin vähän elokuun alun vastaavasta.

### Kunnallisvero

Ansiotulojen arvioitu kehitys on heikentynyt elokuun veroennustekehikosta. Palkkasumman kehitys 2022–2023 pienenee noin 0,5 prosenttiyksiköllä heikompien työllisyysnäköymien sekä Tulorekisteristä saatujen palkkatulotietojen seurauksena. Myös ensi vuoden palkkasumman kehitystä alennettiin elokuun arviosta. Petteri Orpon hallitus on esittänyt mittavia leikkauksia sosiaaliturvaetuuksiin. Näin ollen työttömyysturvaetuudet pienenevät selvästi, ensi vuonna lähemmäs 17 prosenttia. Edellä esitetyt arviot pienentävät kunnallisveron tuottoa yhteensä noin 120 miljoonalla eurolla ensi vuonna.

Heinolan kaupungin osalta kunnallisveroa ennustetaan kertyvän tänä vuonna 30,5 milj. euroa, mikä on 0,5 milj. euroa alkuperäistä talousarviota enemmän.

### Yhteisövero

Kesäkuusta alkanut yhteisöveron verovuoden 2023 ennakkoverojen heikko kehitys on jatkunut syyskuun loppuun asti. Loppuvuoden kehitys ei näillä näkymin näytä merkittäviä piristymisen merkkejä. Näin ollen kuntaliitto on laskenut kuluvan vuoden maksuunpano- ja tilitysennustetta elokuusta hieman lisää.

Lokakuun ennusteen perusteella yhteisöveroa arvioidaan kertyvän yhteensä 3,2 milj. euroa eli 0,2 milj. euroa alkuperäistä talousarviossa arvioitua enemmän.

## Kiinteistövero

Verovuoden 2023 kiinteistöverotiedot perustuvat edelleen Verohallinnon 24.3. julkaisemaan ennakkotietoon valmistuvasta verotuksesta eikä ennuste ole muuttunut kulu-  
van vuoden kertymäärävion osalta. Vuonna 2023 kiinteistöveroa arvioidaan kertyvän 6,6 milj. euroa, mikä on 0,4 milj. euroa alkuperäistä talousarviota enemmän.

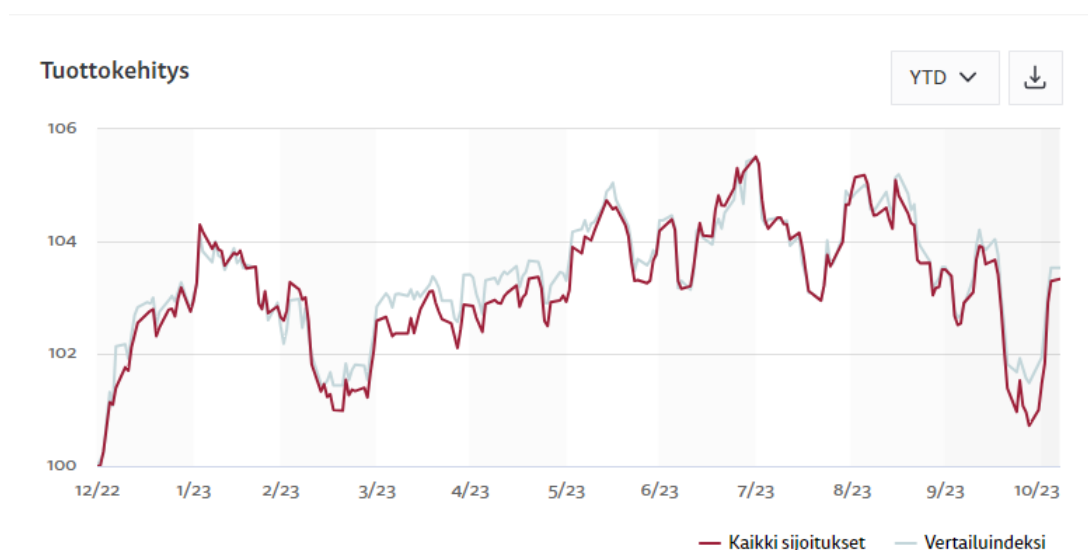
## Valtionosuudet

Valtionosuuksien arvioidaan kertyvän talousarvion mukaisesti.

	Tilinpäätös	Talousarvio +muutokset	Toteutunut	Jäljellä	Tot%
<b>VALTIONOSUUDET</b>					
Kunnan peruspalv.vo(ilman tas)	36 959 004,00	5 801 300	4 355 649,00	1 445 651,00	75,10
Verotul. perustuva vo tasaus	9 195 660,00	5 605 000	4 198 536,00	1 406 464,00	74,90
Opetus-ja kultt.toimen muut vo	-2 720 972,00	-2 686 300	-2 005 641,00	-680 659,00	74,70
Verotulomenetyksen korvaus	10 371 795,00	3 080 000	2 336 949,00	743 051,00	75,90
<b>YHTEENSÄ</b>	<b>53 805 487,00</b>	<b>11 800 000</b>	<b>8 885 493,00</b>	<b>2 914 507,00</b>	<b>75,30</b>

## Sijoitukset

Sijoitusten nettotuotto syyskuun lopussa oli 2,6 milj. euroa ja markkina-arvo 103 milj. euroa (TP 2022; 99,5 milj. euroa). Alkuperäisessä talousarviossa sijoitusten netto-  
tuotoksi koko vuodelle on arvioitu 2,0 milj. euroa.





SISÄINEN TUOSLASKELMA	TP 2022 1000e	TOT 2022 9 kk/1000e	TA 2023 +muutokset	TOT 2023 9 kk	Jäljellä	TOT-23 %
<b>TUOSLASKELMA</b>						
<b>TOIMINTATUOTOT</b>						
Myyntituotot	13 932	9 909	9 996 500	7 140 285	2 856 215	71,40
Maksutuotot	8 602	6 475	1 942 000	1 586 712	355 288	81,70
Tuet ja avustukset	3 573	1 598	2 675 500	1 506 920	1 168 580	56,30
Vuokratuotot	14 333	10 029	9 515 800	7 094 674	2 421 126	74,60
Muut toimintatuotot	1 422	1 193	513 400	570 555	-57 155	111,10
<b>TOIMINTATUOTOT</b>	<b>41 862</b>	<b>29 204</b>	<b>24 643 200</b>	<b>17 899 144</b>	<b>6 744 056</b>	<b>72,60</b>
<b>VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN</b>	<b>1 658</b>	<b>979</b>	<b>1 377 500</b>	<b>839 933</b>	<b>537 567</b>	<b>61,00</b>
	<b>43 521</b>	<b>30 183</b>	<b>26 020 700</b>	<b>18 739 077</b>	<b>7 281 623</b>	<b>72,00</b>
<b>TOIMINTAKULUT</b>						
Palkat ja palkkiot	-47 533	-36 081	-26 496 200	-20 448 985	-6 047 215	77,20
Eläkekulut	-10 598	-5 548	-5 617 100	-4 172 313	-1 444 787	74,30
Muut henkilösivukulut	-1 790	-1 372	-959 100	-780 943	-178 157	81,40
Henkilöstökulut yhteensä	-59 921	-43 000	-33 072 400	-25 402 241	-7 670 159	76,80
Asiakaspalvelujen ostot	-47 293	-34 353	-586 000	-251 325	-334 675	42,90
Muiden palvelujen ostot	-27 731	-19 837	-18 732 300	-11 500 355	-7 231 945	61,40
Palvelujen ostot yhteensä	-75 024	-54 190	-19 318 300	-11 751 681	-7 566 619	60,80
Aineet,tarvikkeet ja tavarat	-8 703	-5 839	-5 081 900	-4 210 180	-871 720	82,80
Avustukset	-4 537	-3 318	-2 958 100	-2 057 089	-901 011	69,50
Vuokrakulut	-13 166	-9 767	-8 375 000	-6 701 087	-1 673 913	80,00
Muut toimintakulut	-628	-255	-224 900	-292 356	67 456	130,00
<b>TOIMINTAKULUT</b>	<b>-161 979</b>	<b>-116 370</b>	<b>-69 030 600</b>	<b>-50 414 633</b>	<b>-18 615 967</b>	<b>73,00</b>
<b>TOIMINTAKATE</b>	<b>-118 458</b>	<b>-86 186</b>	<b>-43 009 900</b>	<b>-31 675 556</b>	<b>-11 334 344</b>	<b>73,60</b>
VEROTULOT	76 371	57 871	40 300 000	32 235 397	8 064 603	80,00
VALTIONOSUUDET	53 805	40 237	11 800 000	8 885 493	2 914 507	75,30
<b>RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT</b>						
Korkotuotot	69	18	35 000	168 462	-133 462	481,30
Muut rahoitustuotot	7 473	4 681	4 452 200	6 543 660	-2 091 460	147,00
Korkokulut	-580	-147	-1 139 600	-927 826	-211 774	81,40
Muut rahoituskulut	-9 623	-8 599	-2 137 200	-3 467 263	1 330 063	162,20
<b>RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT</b>	<b>-2 661</b>	<b>-4 047</b>	<b>1 210 400</b>	<b>2 317 033</b>	<b>-1 106 633</b>	<b>191,40</b>
<b>VUOSIKATE</b>	<b>9 058</b>	<b>7 875</b>	<b>10 300 500</b>	<b>11 762 367</b>	<b>-1 461 867</b>	<b>114,20</b>
<b>POISTOT JA ARVONALENTUMISET</b>						
Suunnitelman mukaiset poistot	-8 997	-6 772	-10 542 000	-6 667 235	-3 874 765	63,20
Arvonalentumiset	0	0	0	-7 568	7 568	0,00
<b>POISTOT JA ARVONALENTUMISET</b>	<b>-8 997</b>	<b>-6 772</b>	<b>-10 542 000</b>	<b>-6 674 803</b>	<b>-3 867 197</b>	<b>63,30</b>
<b>TILIKAUDEN TUOS</b>	<b>61</b>	<b>1 104</b>	<b>-241 500</b>	<b>5 087 564</b>	<b>-5 329 064</b>	<b>-2 106,70</b>
POISTOERON LIS.(-)TAI VÄH.(+)	-18 680	0	450 000	361 236	88 764	80,30
VARAUSTEN LIS.(-)TAI VÄH.(+)	18 690	0	0	0	0	0,00
RAHASTOJEN LIS.(-)TAI VÄH.(+)	-21	0	0	0	0	0,00
<b>TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ+/ALI-JÄÄMÄ-</b>	<b>50</b>	<b>1 104</b>	<b>208 500</b>	<b>5 448 800</b>	<b>-5 240 300</b>	<b>2 613,30</b>

RAHOITUSLASKELMA	TP 2022 1000e	TOT 2022 9 kk/1000e	TA 2023 +muutokset	TOT 2023 9 kk	Jäljellä	TOT-23 %
<b>TOIMINNAN RAHAVIRTA</b>						
Vuosikate	9 058	7 875	10 300 500	11 762 367	-1 461 867	114,20
Tulorahoituksen korjauserät	-1 117	-1 006	-500 000	-523 604	23 604	104,70
	7 940	6 870	9 800 500	11 238 763	-1 438 263	114,70
<b>INVESTOINTIEN RAHAVIRTA</b>						
Investointimenot	-25 399	-15 661	-16 141 000	-8 798 205	-7 342 795	54,50
Rahoitusos.investointimenoihin	1 713	429	0	220 000	-220 000	0,00
Pys.vast.hyödykk.luovutustulot	8 867	1 017	5 300 000	5 524 174	-224 174	104,20
	-14 819	-14 215	-10 841 000	-3 054 031	-7 786 969	28,20
<b>TOIMINNAN JA INVEST.RAHA- VIRTA</b>	<b>-6 879</b>	<b>-7 345</b>	<b>-1 040 500</b>	<b>8 184 733</b>	<b>-9 225 233</b>	<b>-786,60</b>
<b>RAHOITUKSEN RAHAVIRTA</b>						
<b>ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET</b>						
Antolainasaamisten vähennykset	45	22	44 600	22 321	22 279	50,00
	45	22	44 600	22 321	22 279	50,00
<b>LAINAKANNAN MUUTOKSET</b>						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	20 000	20 000	15 000 000	15 000 000	0	100,00
Pitkäaik. lainojen vähennys	-13 303	-10 237	-13 942 900	-10 498 500	-3 444 400	75,30
Lyhytaikaisten lainojen muutos	3 030	-15 000	0	-15 029 707	15 029 707	0,00
	9 727	-5 237	1 057 100	-10 528 207	11 585 307	-996,00
<b>MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET</b>						
Toimeksiant.var.ja po:n muutos	69	149	0	-272 890	272 890	0,00
Vaihto-omaisuuden muutos	-51	-29	0	64 957	-64 957	0,00
Saamisten muutos	40	6 280	-232 500	5 240 597	-5 473 097	-2 254,00
Korottomien velkojen muutos	2 996	4 842	0	-6 700 186	6 700 186	0,00
	3 053	11 243	-232 500	-1 667 522	1 435 022	717,20
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	12 825	6 029	869 200	-12 173 408	13 042 608	-1 400,50
RAHAVAROJEN MUUTOS	5 946	-1 316	-171 300	-3 988 675	3 817 375	2 328,50
<b>RAHAVAROJEN MUUTOS</b>	<b>-6 600</b>	<b>1 316</b>	<b>0</b>	<b>3 988 675</b>	<b>-3 988 675</b>	<b>0,00</b>

ULKOINEN TULOSLASKELMA	TP 2022 1000e	TOT 2022 9 kk/1000e	TA 2023 +muutokset	TOT 2023 9 kk	Jäljellä	TOT-23 %
<b>TOIMINTATUOTOT</b>						
Myyntituotot	7 320	5 025	5 846 400	3 902 598	1 943 802	66,80
Maksutuotot	8 585	6 462	1 936 000	1 573 590	362 410	81,30
Tuet ja avustukset	3 573	1 598	2 675 500	1 506 920	1 168 580	56,30
Vuokratuotot	2 963	1 723	1 615 600	983 292	632 308	60,90
Muut toimintatuotot	1 422	1 193	513 400	570 555	-57 155	111,10
<b>TOIMINTATUOTOT</b>	<b>23 862</b>	<b>15 999</b>	<b>12 586 900</b>	<b>8 536 954</b>	<b>4 049 946</b>	<b>67,80</b>
<b>VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN</b>	<b>1 658</b>	<b>979</b>	<b>1 377 500</b>	<b>839 933</b>	<b>537 567</b>	<b>61,00</b>
	<b>25 521</b>	<b>16 979</b>	<b>13 964 400</b>	<b>9 376 887</b>	<b>4 587 513</b>	<b>67,10</b>
<b>TOIMINTAKULUT</b>						
Palkat ja palkkiot	-47 533	-36 081	-26 496 200	-20 448 985	-6 047 215	77,20
Eläkekulut	-10 598	-5 548	-5 617 100	-4 172 313	-1 444 787	74,30
Muut henkilösivukulut	-1 790	-1 372	-959 100	-780 943	-178 157	81,40
Henkilöstökulut yhteensä	-59 921	-43 000	-33 072 400	-25 402 241	-7 670 159	76,80
Asiakaspalvelujen ostot	-47 293	-34 353	-586 000	-251 325	-334 675	42,90
Muiden palvelujen ostot	-19 939	-14 182	-13 756 700	-7 613 694	-6 143 006	55,30
Palvelujen ostot yhteensä	-67 232	-48 535	-14 342 700	-7 865 019	-6 477 681	54,80
Aineet,tarvikkeet ja tavarat	-8 629	-5 809	-5 032 800	-4 186 417	-846 383	83,20
Avustukset	-4 537	-3 318	-2 958 100	-2 057 089	-901 011	69,50
Vuokratulut	-3 032	-2 247	-1 343 400	-1 249 321	-94 079	93,00
Muut toimintakulut	-628	-255	-224 900	-292 356	67 456	130,00
<b>TOIMINTAKULUT</b>	<b>-143 979</b>	<b>-103 165</b>	<b>-56 974 300</b>	<b>-41 052 443</b>	<b>-15 921 857</b>	<b>72,10</b>
<b>TOIMINTAKATE</b>	<b>-118 458</b>	<b>-86 186</b>	<b>-43 009 900</b>	<b>-31 675 556</b>	<b>-11 334 344</b>	<b>73,60</b>
<b>VEROTULOT</b>	76371	57871	40300000	32235397	8064603	80
VALTIONOSUUDET	53 805	40 237	11 800 000	8 885 493	2 914 507	75,30
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT						
Korkotuotot	69	18	35 000	168 462	-133 462	481,30
Muut rahoitustuotot	6 826	4 204	3 816 000	6 087 090	-2 271 090	159,50
<b>Korkokulut</b>	<b>-580</b>	<b>-147</b>	<b>-1 139 600</b>	<b>-927 826</b>	<b>-211 774</b>	<b>81,40</b>
<b>Muut rahoituskulut</b>	<b>-8 976</b>	<b>-8 122</b>	<b>-1 501 000</b>	<b>-3 010 693</b>	<b>1 509 693</b>	<b>200,60</b>
<b>RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT</b>	<b>-2661</b>	<b>-4047</b>	<b>1210400</b>	<b>2317033</b>	<b>-1106633</b>	<b>191,4</b>
<b>VUOSIKATE</b>	<b>9 058</b>	<b>7 875</b>	<b>10 300 500</b>	<b>11 762 367</b>	<b>-1 461 867</b>	<b>114,20</b>
<b>POISTOT JA ARVONALENTUMISET</b>						
Suunnitelman mukaiset poistot	-8 997	-6 772	-10 542 000	-6 667 235	-3 874 765	63,20
Arvonalentumiset	0	0	0	-7 568	7 568	0,00
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-8 997	-6 772	-10 542 000	-6 674 803	-3 867 197	63,30
<b>TILIKAUDEN TULOS</b>	<b>61</b>	<b>1 104</b>	<b>-241 500</b>	<b>5 087 564</b>	<b>-5329064</b>	<b>-2106,7</b>
VARAUSTEN LIS.(-)TAI VÄH.(+)	18690	0	0	0	0	0
RAHASTOJEN LIS.(-)TAI VÄH.(+)	-21	0	0	0	0	0
<b>TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ+/ALI-JÄÄMÄ-</b>	<b>50</b>	<b>1 104</b>	<b>208 500</b>	<b>5 448 800</b>	<b>-5240300</b>	<b>2613,3</b>

TASE	Avaustase	Saldo
<b>VASTAAVAA</b>		
<b>PYSYVÄT VASTAAVAT</b>		
<b>AINEETTOMAT HYÖDYKKEET</b>		
AINEETTOMAT OIKEUDET	111 888,02	122 199,09
MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT	298 477,49	215 981,15
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	410 365,51	338 180,24
<b>AINEELLISET HYÖDYKKEET</b>		
MAA- JA VESIALUEET	22 813 196,57	22 691 379,35
RAKENNUKSET	95 166 641,41	87 817 153,05
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	38 932 263,80	35 559 144,78
KONEET JA KALUSTO	2 281 111,17	2 392 585,49
MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	310 628,68	310 628,68
ENNAKKOMAKSUT JA KESKENER.HANK	206 925,00	7 205 050,90
AINEELLISET HYÖDYKKEET	159 710 766,63	155 975 942,25
<b>SIJOITUKSET</b>		
OSAKKEET JA OSUUDET	11 147 052,31	11 856 893,31
MUUT LAINASAAMISET	3 304 046,34	3 281 724,91
SIJOITUKSET	14 451 098,65	15 138 618,22
<b>PYSYVÄT VASTAAVAT</b>	<b>174 572 230,79</b>	<b>171 452 740,71</b>
<b>TOIMEKSIANTOJEN VARAT</b>		
LAHJ.RAHASTOJEN ERITYISKATTEET	559 131,55	581 796,97
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	559 131,55	581 796,97
<b>VAIHTUVAT VASTAAVAT</b>		
<b>VAIHTO-OMAISSUUS</b>		
VALMIIT TUOTTEET/TAVARAT	1 365 829,24	1 300 872,06
VAIHTO-OMAISSUUS	1 365 829,24	1 300 872,06
<b>SAAMISET</b>		
<b>PITKÄAIKAISET SAAMISET</b>		
MYYNTISAAMISET	2 200 000,00	2 200 000,00
MUUT SAAMISET	3 292,00	3 732,00
PITKÄAIKAISET SAAMISET	2 203 292,00	2 203 732,00
<b>LYHYTAIKAISET SAAMISET</b>		
MYYNTISAAMISET	5 230 503,53	2 828 398,29
LAINASAAMISET	238 257,71	571 089,62
MUUT SAAMISET	1 055 741,91	391 040,35
SIIRTOSAAMISET	3 092 858,47	585 796,26
LYHYTAIKAISET SAAMISET	9 617 361,62	4 376 324,52
SAAMISET	11 820 653,62	6 580 056,52
<b>RAHOITUSARVOPAPERIT</b>		
OSAKKEET JA OSUUDET	43 746,18	43 746,18
SIJOITUKSET RAHAMARKKINAINST.	967 189,89	320 337,86
MUUT ARVOPAPERIT	95 339 377,41	98 527 037,38
RAHOITUSARVOPAPERIT	96 350 313,48	98 891 121,42

<b>TASE</b>	<b>Avaustase</b>	<b>Saldo</b>
<b>RAHAT JA PANKKISAAMISET</b>		
RAHAT	1 584,50	2 091,35
PANKKISAAMISET	10 284 680,05	3 754 690,01
RAHAT JA PANKKISAAMISET	10 286 264,55	3 756 781,36
VAIHTUVAT VASTAAVAT	119 823 060,89	110 528 831,36
<b>V A S T A A V A A</b>	<b>294 954 423,23</b>	<b>282 563 369,04</b>
<b>V A S T A T T A V A A</b>		
<b>OMA PÄÄOMA</b>		
PERUSPÄÄOMA	-86 648 368,86	-86 648 368,86
MUUT OMAT RAHASTOT	-15 137 317,25	-15 137 317,25
ED.TILIKAUSIEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-34 208 085,35	-34 208 085,35
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	0,00	-5 448 800,02
OMA PÄÄOMA	-135 993 771,46	-141 442 571,48
<b>POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VAR</b>		
POISTOERO	-18 747 599,54	-18 386 363,40
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VAR	-18 747 599,54	-18 386 363,40
<b>PAKOLLISET VARAUKSET</b>		
MUUT PAKOLLISET VARAUKSET	-150 000,00	-150 000,00
PAKOLLISET VARAUKSET	-150 000,00	-150 000,00
<b>TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT</b>		
VALTION TOIMEKSIANNOT	-405 038,38	-153 613,98
LAHJOITUSRAHASTOJEN PÄÄOMAT	-1 713 133,67	-1 734 460,69
MUUT TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	-36 237,38	-16 110,22
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	-2 154 409,43	-1 904 184,89
<b>VIERAS PÄÄOMA</b>		
<b>PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA</b>		
LAINAT RAHOITUS-JA VAK.LAITOK.	-79 428 000,00	-94 428 000,00
MUUT PITKÄAIKAISET VELAT	-2 475 708,48	-2 543 569,74
SIIRTOVELAT	-144 608,00	-144 608,00
PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA	-82 048 316,48	-97 116 177,74
<b>LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA</b>		
JOUKKOVELKAKIRJALAINAT	-25 000 000,00	-10 000 000,00
LAINAT RAHOITUS-JA VAK.LAITOK.	-13 577 000,00	-3 078 500,00
LAINAT MUILTA LUOTONANTAJILTA	-29 707,41	0,00
SAADUT ENNAKOT	-1 051 846,20	-686 958,42
OSTOVELAT	-10 677 267,90	-5 569 568,18
MUUT LYHYTAIKAISET VELAT	-988 722,99	-473 318,19
SIIRTOVELAT	-4 535 781,82	-3 755 726,74
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA	-55 860 326,32	-23 564 071,53
VIERAS PÄÄOMA	-137 908 642,80	-120 680 249,27
<b>V A S T A T T A V A A</b>	<b>-294 954 423,23</b>	<b>-282 563 369,04</b>

## Toimialoittaiset toteutumat

### Sitovuustaso

Valtuuston hyväksymän talousarvion sitovuustasona on toimialojen tulojen ja menojen netto. Valtuuston hyväksymän talousarvion mukaan toimialan käyttösuunnitelmien sitovuustasona on palvelualueen tulojen ja menojen netto.

### Yhteiset palvelut / kaupunginhallituksen toimiala

Vastuuhenkilö: hallinto- ja kehitysjohtaja Hanna Hurmola-Remmi

Talousarvion toteutuminen, tuloslaskelma 9/2023



Yhteiset palvelut / Kaupunginhallituksen toimiala Selite	TP 2022 1000e	TOT 2022 9 kk/1000e	TA 2023 +muutos	TOT 2023 9 kk	Jäljellä	TOT-23 %
<b>TOIMINTATUOTOT</b>						
Myyntituotot	103	85	0	<b>14 889</b>	-14 889	0,00
Maksutuotot	0	0	0	<b>100</b>	-100	0,00
Tuet ja avustukset	344	123	361 000	<b>71 240</b>	289 760	19,70
Muut toimintatuotot	1	1	1 000	<b>1 424</b>	-424	142,40
<b>Toimintatuotot</b>	<b>449</b>	<b>209</b>	<b>362 000</b>	<b>87 653</b>	<b>274 347</b>	<b>24,20</b>
<b>TOIMINTAKULUT</b>						
Henkilöstökulut	-2 649	-1 822	-2 554 800	<b>-1 948 214</b>	-606 586	76,30
Palvelujen ostot	-3 637	-2 754	-4 042 000	<b>-2 306 360</b>	-1 735 640	57,10
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-68	-35	-42 000	<b>-36 123</b>	-5 877	86,00
Avustukset	-21	-20	-15 000	<b>-8 527</b>	-6 473	56,80
Vuokratulot	-309	-226	-247 800	<b>-208 703</b>	-39 097	84,20
Muut toimintakulut	-16	-5	-58 500	<b>-8 092</b>	-50 408	13,80
<b>Toimintakulut</b>	<b>-6 700</b>	<b>-4 861</b>	<b>-6 960 100</b>	<b>-4 516 018</b>	<b>-2 444 082</b>	<b>64,90</b>
<b>TOIMINTAKATE</b>	<b>-6 251</b>	<b>-4 652</b>	<b>-6 598 100</b>	<b>-4 428 365</b>	<b>-2 169 735</b>	<b>67,10</b>
Rahoitustuotot ja -kulut	17	13	15 000	<b>-6 781</b>	21 781	-45,20
<b>VUOSIKATE</b>	<b>-6 234</b>	<b>-4 639</b>	<b>-6 583 100</b>	<b>-4 435 146</b>	<b>-2 147 954</b>	<b>67,40</b>
Poistot ja arvonalentumiset	-281	-213	-472 000	<b>-222 968</b>	-249 032	47,20
<b>TILIKAUDEN TULOS</b>	<b>-6 515</b>	<b>-4 852</b>	<b>-7 055 100</b>	<b>-4 658 114</b>	<b>-2 396 986</b>	<b>66,00</b>

Yhteisten palveluiden toimintatuottojen ja -kulujen toteutuma kokonaisuutena on talousarvion mukainen. Tuottojen toteutuma on takapainotteinen johtuen mm. työterveyshuollosiin kustannusten korvausten, vaalikorvausten ja hankkeiden jälkirahoitteisuudesta.

**STRATEGIASTA JOHDETUT TAVOITTEET/TOIMIALA (VALTUUSTON SITOVUUSTASO)**

Valtuusto on hyväksynyt alla olevat tavoitteet toimialan valtuuston sitovuustason tavoitteiksi. Tavoitteet on johdettu strategiasta.

Tavoitteita on viety johdonmukaisesti eteenpäin ajoittaisista resurssihaasteista huolimatta.

Strateginen päämäärä	Toimialan tavoite 2023	Toteuma 30.9.	Tila
<b>Hyvinvoinnin kasvu</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Hyvinvointi lisääntyä</li> <li>Toimiva arki</li> <li>Hiilineutraali ja resurssi- viisas Heinola</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Asiakaslähtöisten digitaalisten asiointipalveluiden kehittäminen.</li> <li>Digitukipalveluiden edistäminen.</li> </ul>	<p>IT-kehittämissuunnitelmaa purettu osakokonaisuuksiin sekä tehtäviin.</p> <p>Digiturvalla tulevaan edennyt suunnitelmien mukaisesti, hanke päättymässä, loppuraportointi työn alla.</p>	<p>Toteutuu</p> 
<b>Uudistuva työ ja asuminen</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Muuttovoiton vahvistaminen</li> <li>Dynaaminen ja uudistuva elinkeinoelämä</li> <li>Monipaikkainen Heinola</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Hybridityön mahdollisuuksien edistäminen.</li> <li>Viestinnän saavutettavuuden ja vaikuttavuuden parantaminen.</li> <li>Oppilaitos- ja opiskelijayhteistyön edistäminen</li> </ul>	<p>Hybridityö käytössä joustavasti.</p> <p>Viestinnän vaikuttavuutta kehitetään toteutetun käytettävyystudion avulla, viestintä- ja markkinointiohjelma työn alla.</p> <p>Korkeakouluharjoittelijahaku toteutettu keskitetysti, pääosin harjoittelijat työskennelleet kesän aikana.</p> <p>LAB:n kanssa käynnissä yhteistyö Digipalveluiden kehittämisestä osana syksyn opinto-ohjelmaa.</p>	<p>Toteutuu</p> 
<b>Vahva kaupunkiyhteisö</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Laadukas päätöksenteko</li> <li>Osallisuuden vahvistaminen</li> <li>Hyvinvoiva henkilöstö ja hyvä johtaminen</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Valmisteluprosessin avoimuuden lisääminen.</li> <li>Osallistuvan budjetoinnin toteutus.</li> <li>Työkykyjohtamisen valmiuksien parantaminen.</li> <li>Työhyvinvointiin panostaminen (työhyvinvointikyselyn tulokset hyvällä tasolla)</li> </ul>	<p>OSBU kohteet toteutuksessa suunnitelmien mukaisesti, OSBU 2024 käynnistetty, ideointi loka-kuussa 2023.</p> <p>Työkykyjohtamista kehitetään osaamisen kehittämishankkeen kautta ja lisäksi toukokuussa oli esihenkilökoulutusta varhaiseen puuttumiseen.</p> <p>Toukokuussa toteutetun Kevan työhyvinvointikyselyn tulokset koko kaupungin tasolla paranivat tai pysyivät samassa verrattuna vuoden 2022 tuloksiin lukuunottamatta perehdyttämistä. Kehittämiskohteet käsitelty yt-neuvottelukunnassa 20.10.</p>	<p>Toteutuu</p> 
<b>Kestävä talous</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Velkamäärän vähentäminen</li> <li>Käyttötalouden tasapaino</li> <li>Kasvua tukevat tulevaisuusinvestoinnit</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Talousviestinnän ja raportointikäytäntöjen kehittäminen.</li> <li>Investointien suunnittelu- ja hallintamallin luominen</li> </ul>	<p>Raportointikäytäntöjä kehitetty kk-raportoinnin osalta. Johdon raportoinnin kehittämisen osalta valmisteluja tehty.</p> <p>Uusi taloussuunnitteluohjelma ja UDP-raportointi käyttöön otettu kesäkuussa.</p> <p>Investointien hallintamalli ja ohjeistus valmistelussa.</p>	<p>Toteutuu osittain</p> 

## Sosiaali- ja terveystalvet

Hyvinvointialueuudistuksen toteutuminen 1.1.2023 näkyy vielä myös vuonna 2023 Heinolan kaupungin menoissa ja tuloissa. Terveys- ja sosiaalipalveluiden toteutumat esitetty alla erikseen. Ne eivät sisälly minkään toimialan toimintakatteeseen, mutta ovat mukana koko kaupungin luvuissa.

	TP 2022 1000e	TOT 2022 9 kk/1000e	TA 2023 +muutokset	TOT 2023 9 kk	Jäljellä	TOT-23 %
<b>TERVEYSTALVET</b>						
TULOT	3 622	2 013	0	-1 812	1 812	0,00
MENOT	-47 898	-34 910	0	9 721	-9 721	0,00
<b>NETTO</b>	<b>-44 276</b>	<b>-32 897</b>	<b>0</b>	<b>7 909</b>	<b>-7 909</b>	<b>0,00</b>
<b>SOSIAALITALVET</b>						
TULOT	6 699	4 804	0	-30 197	30 197	0,00
MENOT	-41 325	-29 814	0	-65 305	65 305	0,00
<b>NETTO</b>	<b>-34 626</b>	<b>-25 010</b>	<b>0</b>	<b>-95 502</b>	<b>95 502</b>	<b>0,00</b>

Vuonna 2023 on sosiaali- ja terveystalvuiden nettokustannuksia syntynyt kaupungille syyskuun loppuun mennessä yhteensä noin 90 000 euroa. Nettokustannuksiin sisältyy mm. palvelusetelikustannuksia, jotka on jäänyt tilinpäätöksessä jaksottamatta ja enakkona maksettujen sotilasvammakorvausten palautuksia valtiokonttorille. Lisäksi kaupungin taseeseen on jäänyt sosiaali- ja terveystalvuiden myyntisaamiaia aikaisemmilta vuosilta, jotka kirjataan tänä vuonna luotto-tappioiksi. Näitä myyntisaamiaia on kertynyt useammalta vuodelta yhteensä 970 000 euron arvosta.



## Elinvoimalautakunnan toimiala

Vastuuhenkilö: Elinvoimajohtaja Liisa Koski-Lukkari




Talousarvion toteutuminen, tuloslaskelma 9/2023

<b>Elinvoimalautakunnan toimiala</b>	<b>TP 2022</b>	<b>TOT 2022</b>	<b>TA 2023</b>	<b>TOT 2023</b>		<b>TOT-23</b>
<b>Selite</b>	<b>1000e</b>	<b>9 kk/1000e</b>	<b>+muutos</b>	<b>9 kk</b>	<b>Jäljellä</b>	<b>%</b>
<b>TOIMINTATUOTOT</b>						
Myyntituotot	330	275	207 300	<b>200 115</b>	7 185	96,50
Maksutuotot	795	748	636 500	<b>724 852</b>	-88 352	113,90
Tuet ja avustukset	652	483	935 000	<b>418 250</b>	516 750	44,70
Vuokratuotot	674	13	663 000	<b>54 832</b>	608 168	8,30
Muut toimintatuotot	1 094	973	500 000	<b>452 417</b>	47 583	90,50
<b>Toimintatuotot</b>	<b>3 545</b>	<b>2 492</b>	<b>2 941 800</b>	<b>1 850 466</b>	<b>1 091 334</b>	<b>62,90</b>
Valmistus omaan käyttöön	2	2	0	735	-735	0,00
<b>TOIMINTAKULUT</b>						
Henkilöstökulut	-3 587	-2 642	-4 369 100	<b>-2 877 072</b>	-1 492 028	65,90
Palvelujen ostot	-1 237	-799	-1 561 600	<b>-729 049</b>	-832 551	46,70
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-220	-157	-173 700	<b>-140 390</b>	-33 310	80,80
Avustukset	-1 949	-1 425	-2 029 500	<b>-1 450 436</b>	-579 064	71,50
Vuokrakulut	-785	-584	-712 100	<b>-547 182</b>	-164 918	76,80
Muut toimintakulut	-87	-73	-80 800	<b>-96 286</b>	15 486	119,20
<b>Toimintakulut</b>	<b>-7 866</b>	<b>-5 680</b>	<b>-8 926 800</b>	<b>-5 840 416</b>	<b>-3 086 384</b>	<b>65,40</b>
<b>TOIMINTAKATE</b>	<b>-4 319</b>	<b>-3 187</b>	<b>-5 985 000</b>	<b>-3 989 215</b>	<b>-1 995 785</b>	<b>66,70</b>
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	<b>-1 318</b>	1 318	0,00
<b>VUOSIKATE</b>	<b>-4 319</b>	<b>-3 187</b>	<b>-5 985 000</b>	<b>-3 990 532</b>	<b>-1 994 468</b>	<b>66,70</b>
Poistot ja arvonalentumiset	-284	-240	-82 000	<b>-36 355</b>	-45 645	44,30
<b>TILIKAUDEN TULOS</b>	<b>-4 603</b>	<b>-3 427</b>	<b>-6 067 000</b>	<b>-4 026 887</b>	<b>-2 040 113</b>	<b>66,40</b>

Talousarvion muutospainneissa on hanketulojen alaskirjaukset aikaisemmilta vuosilta sekä palkkatarkistuksen vaikutus.

**STRATEGIASTA JOHDETUT TAVOITTEET/TOIMIALA (VALTUUSTON SITOVUUSTASO)**

Valtuusto on hyväksynyt alla olevat tavoitteet toimialan valtuuston sitovuustason tavoitteiksi. Tavoitteet on johdettu strategiasta.

Strateginen päämäärä	Toimialan tavoite 2023	Toteuma 30.9.	Tila
<b>Hyvinvoinnin kasvu</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Hyvinvointi lisääntyy</li> <li>Toimiva arki</li> <li>Hiilineutraali ja resurssi-viisas Heinola</li> </ul>	<p>Uudistetaan monialaisen yhteistyön käytäntöjä aktiivointiasteen nostamiseksi.</p> <p>Etsitään keinoja yksityisten ja julkisten toimijoiden kanssa työpaikkaliikenteen parantamiseksi Heinolasta ja Heinolaan.</p> <p>Saadaan käytäntöön HIT - Heinolan ilmastotiekartan keskeisiä kehittämiskohteita.</p>	<p>TE-asiiantuntijoille varatut asiakastapaamistilat tehokkaassa käytössä. Lahdessa asiointi/kulkeminen vähentyy. Uusi asiakasohjautumismalli käytössä Jyränkölän työllistämispalveluiden kanssa.</p> <p>Salpauksen ja muiden työllisyydenhoidon toimijoiden yhteistyön suunnittelu jatkuu TE-uudistuksen valmistelu huomioiden. Jyränkölän työllistämispalveluiden kanssa uusi toimintamalli otettu käyttöön.</p> <p>Tuuli- ja aurinkoenergia edistyvät usealla alueidenkäytön suunnittelulla, lupavalmistelulla, selvityksillä ja hankeyhteistyöllä (Laviassuo ja Huukinkorpi).</p>	<p>Toteutuu osittain</p> 
<b>Uudistuva työ ja asuminen</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Muuttovoiton vahvistaminen</li> <li>Dynaaminen ja uudistuva elinkeinoelämä</li> <li>Monipaikkainen Heinola</li> </ul>	<p>Asumisen tarjontaa lisätään tonttimyyntien avulla ja vapaa-ajan-asuntojen muuttamisella vakituiseksi asunnoiksi siellä, missä se on infrastruktuurin kannalta mahdollista.</p> <p>Käynnistetään yhteistyöhankkeita yritysten, korkeakoulujen ja oppilaitosten kanssa yritystoiminnan kehittämiseksi ja työvoiman saamiseksi yrityksiin.</p>	<p>Monipaikkaisuutta ja vakituista asumista edistetään usealla Vierumäen alueen luonnosvaiheen asemakaavahankkeella sekä VUK-yleiskaavan valmistelulla, infrastruktuuriverkoston kokonaisuutta optimoiden.</p> <p>Viisi uutta asuintontin vuokrasopimusta on tehty. Kolme aiemmin vuokrattua tonttia on myyty vuokralaiselle.</p>	<p>Toteutuu osittain</p> 
<b>Vahva kaupunkiyhteisö</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Laadukas päätöksenteko</li> <li>Osallisuuden vahvistaminen</li> <li>Hyvinvoiva henkilöstö ja hyvä johtaminen</li> </ul>	<p>Kehitetään kaupunkia yhdessä asukkaiden, yrittäjien, yritysten ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa kyselyitä, työpajatyöskentelyä, seminaareja ja muita tapah-tumia apuna käyttäen. Samalla rakennetaan Heinolan ekosysteemiä.</p> <p>Työhyvinvointiin panostaminen (työhyvinvointikyselyn tulokset hyvällä tasolla)</p>	<p>Järjestetty asukasilloja Niemelänrannan yleissuunnittelusta, Prisma-hankkeesta sekä OSBU-kehittämiseen osallistumisesta. Terveisiä Heinolasta -kyläiltoja on järjestetty Lusissa, Mustikkahaassa, Marjoniemellä, Pääsinniemellä, Rainiossa ja Veljeskylässä. Yrityksille on järjestetty keskustelutilaisuuksia torialueen kehittämistä, Prisma-hankkeen vaikutuksista ja matkailun edistämisestä tulevan kesän osalta.</p> <p>Heinolan kaupungin osallisuusohjelman linjausten mukaisesti asukkaita ja yrityksiä kutsutaan yhteistyöhön kaupungin kanssa mm. kaavoitusasioissa, keskustan alueen kehittämisessä ja muussa kaupunkisuunnittelussa.</p>	<p>Toteutuu</p> 
<b>Kestävä talous</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Velkamäärän vähentäminen</li> <li>Käyttötalouden tasapaino</li> <li>Kasvua tukevat tulevaisuusinvestoinnit</li> </ul>	<p>Kiinteistöjen uusiokäyttö etenee.</p> <p>Tonttimyyntien käytännöt ja prosessi uudistetaan.</p>	<p>Kylpylänrannan asemakaavahanke on edennyt luonnosvaiheeseen. Entisen Niemelänkoulun kortteliin on laitettu vireille asemakaavamuutos.</p>	<p>Toteutuu osittain</p> 

## Hyvinvointilautakunnan toimiala

Vastuuhenkilö: hyvinvointijohtaja Pirjo Hepo-oja

Talousarvion toteutuminen, tuloslaskelma 9/2023

Hyvinvointilautakunnan toimiala	TP 2022	TOT 2022	TA 2023	TOT 2023	Jäljellä	TOT-23
Selite	1000e	9 kk/1000e	+muutos	9 kk		%
<b>TOIMINTATUOTOT</b>						
Myyntituotot	961	637	712 500	<b>436 594</b>	275 906	61,30
Maksutuotot	916	671	896 000	<b>576 441</b>	319 559	64,30
Tuet ja avustukset	1 073	748	1 173 400	<b>984 423</b>	188 977	83,90
Vuokratuotot	75	53	84 700	<b>67 109</b>	17 591	79,20
Muut toimintatuotot	40	35	10 000	<b>8 564</b>	1 436	85,60
<b>Toimintatuotot</b>	<b>3 066</b>	<b>2 144</b>	<b>2 876 600</b>	<b>2 073 132</b>	<b>803 468</b>	<b>72,10</b>
<b>TOIMINTAKULUT</b>						
Henkilöstökulut	-18 964	-13 553	-19 023 600	<b>-14 906 577</b>	-4 117 023	78,40
Palvelujen ostot	-5 347	-3 858	-5 666 000	<b>-3 984 006</b>	-1 681 994	70,30
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-651	-461	-893 400	<b>-650 508</b>	-242 892	72,80
Avustukset	-684	-541	-806 700	<b>-585 847</b>	-220 853	72,60
Vuokrakulut	-6 065	-4 522	-6 097 800	<b>-4 671 430</b>	-1 426 370	76,60
Muut toimintakulut	-88	-24	-19 000	<b>-75 851</b>	56 851	399,20
<b>Toimintakulut</b>	<b>-31 798</b>	<b>-22 958</b>	<b>-32 506 500</b>	<b>-24 874 220</b>	<b>-7 632 280</b>	<b>76,50</b>
<b>TOIMINTAKATE</b>	<b>-28 733</b>	<b>-20 814</b>	<b>-29 629 900</b>	<b>-22 801 087</b>	<b>-6 828 813</b>	<b>77,00</b>
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	<b>-148</b>	148	0,00
<b>VUOSIKATE</b>	<b>-28 733</b>	<b>-20 814</b>	<b>-29 629 900</b>	<b>-22 801 235</b>	<b>-6 828 665</b>	<b>77,00</b>
Poistot ja arvonalentumiset	-512	-384	-729 000	<b>-564 544</b>	-164 456	77,40
<b>TILIKAUDEN TULOS</b>	<b>-29 245</b>	<b>-21 198</b>	<b>-30 358 900</b>	<b>-23 365 780</b>	<b>-6 993 120</b>	<b>77,00</b>

Vaikka toimialan toimintakate on 53,4 % on todennäköistä, että hyvinvointitoimialan talousarvio ei tule toteutumaan suunnitellulla tavalla. Toteutumista haastavat mm. työmarkkinoiden palkan- korotukset, varhaiskasvatuspalveluiden asiakasmaksulain tuomat asiakasmaksualennukset sekä muut kuntien velvoitteita lisäävät lakimuutokset sekä asiakkaiden tarpeet (koulut). Vuoden 2022 osalta vuodelle 2023 siirtyi oikeusprosessissa olevat liikuntajärjestöjen avustusmäärärahat. Tarvittavat talousarviomuutokset tuodaan lautakunnalle marraskuussa 2023.

**STRATEGIASTA JOHDETUT TAVOITTEET/TOIMIALA (VALTUUSTON SITOVUUSTASO)**

Valtuusto on hyväksynyt alla olevat tavoitteet toimialan valtuuston sitovuustason tavoitteiksi. Tavoitteet on johdettu strategiasta.

Strateginen päämäärä	Toimialan tavoite 2023	Toteuma 30.9.	Tila
<b>Hyvinvoinnin kasvu</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Hyvinvointi lisääntyy</li> <li>Toimiva arki</li> <li>Hiilineutraali ja resurssi- viisas Heinola</li> </ul>	<b>YHDYSPINTAPROSESSIEN RA- KENTAMINEN HYVINVOINTIALU- EEN KANSSA</b>	HVA:n hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vuosineuvottelu pidettiin 17.8.2023. Hyvinvointilautakunta valmisteli tilaisuuden ennakkokysymykset ylimääräisessä kokouksessaan 7.8.2023.	Toteutuu ✓
<b>Uudistuva työ ja asuminen</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Muuttovoiton vahvistaminen</li> <li>Dynaaminen ja uudistuva elinkeinoelämä</li> <li>Monipaikkainen Heinola</li> </ul>	<b>VAHVISTUNUT MARKKINOINTI JA VIESTINTÄ</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- monikanavainen ja kohdennettu viestintä</li> <li>- mobiiliversioiden hyödyntäminen</li> <li>- yhteistyö kaupungin kaikkien toimijoiden kanssa</li> </ul>	Toiminnasta viestiminen on tullut osaksi perustehtävää.	Toteutuu ✓
<b>Vahva kaupunkiyhteisö</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Laadukas päätöksenteko</li> <li>Osallisuuden vahvistaminen</li> <li>Hyvinvoiva henkilöstö ja hyvä johtaminen</li> </ul>	<b>OSALLISUUDEN VAHVISTAMINEN:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Yhteisöllisyyden vahvistaminen koronavuosien jälkeen</li> </ul> <b>TIEDOLLA JOHTAMINEN:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Kasvun ja kehityksen ohjauksen koordinaatio varhaiskasvatuksesta 2.asteelle</li> </ul> <b>TYÖHYVINVOINTIIN PANOSTAMINEN</b> (työhyvinvointikyselyn tulokset hyvällä tasolla)	THL:n Teaviisari kannustaa aktiiviseen HYTE-tiedon raportointiin mm. johdolle sekä päättävälle taholle.  Kasvun ja kehityksen koordinaatiota on vahvistettu päiväkodin johtajien sekä rehtoreiden yhteisessä kehittämispäivässä sekä varhaiskasvatuksen ja koulutuksen asiantuntijayhteistyötä tiivistämällä.	Toteutuu ✓
<b>Kestävä talous</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Velkamäärän vähentäminen</li> <li>Käyttötalouden tasapaino</li> <li>Kasvua tukevat tulevaisuusinvestoinnit</li> </ul>	<b>KÄYTTÖTALOUDEN TASAPAINO:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- toiminta suunnitellaan lapsi/oppilas/asiakasmäärän mukaisesti</li> </ul>	Vuoden 2024 talousarvio ja suunnitteluvuodet 2024 -2026 suunniteltu muutosohjelmaa noudattaen.	Toteutuu ✓

## Teknisen lautakunnan toimiala

**Vastuuhenkilö:** teknisen toimen johtaja Keijo Houhala


Talousarvion toteutuminen, tuloslaskelma 9/2023




Teknisen lautakunnan toimiala Selite	TP 2022 1000e	TOT 2022 9 kk/1000e	TA 2023 +muutos	TOT 2023 9 kk	Jäljellä	TOT-23 %
<b>TOIMINTATUOTOT</b>						
Myyntituotot	10 546	7 514	8 922 700	<b>6 371 750</b>	2 550 950	71,40
Maksutuotot	9	6	0	<b>5 644</b>	-5 644	0,00
Tuet ja avustukset	401	53	206 100	<b>67 848</b>	138 252	32,90
Vuokratuotot	12 793	9 370	8 768 100	<b>6 972 733</b>	1 795 367	79,50
Muut toimintatuotot	52	51	2 400	<b>92 268</b>	-89 868	3 844,50
<b>Toimintatuotot</b>	<b>23 801</b>	<b>16 996</b>	<b>17 899 300</b>	<b>13 510 243</b>	<b>4 389 057</b>	<b>75,50</b>
Valmistus omaan käyttöön	1 652	972	1 357 500	826 085	531 415	60,90
<b>TOIMINTAKULUT</b>						
Henkilöstökulut	-8 228	-5 889	-6 342 600	<b>-5 103 136</b>	-1 239 464	80,50
Palvelujen ostot	-8 755	-5 791	-7 584 700	<b>-4 443 851</b>	-3 140 849	58,60
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 156	-3 403	-3 957 300	<b>-3 378 226</b>	-579 074	85,40
Avustukset	-12	-11	-106 400	<b>-11 533</b>	-94 867	10,80
Vuokratulot	-2 769	-2 068	-1 279 700	<b>-1 242 703</b>	-36 997	97,10
Muut toimintakulut	-156	-74	-66 100	<b>-42 705</b>	-23 395	64,60
<b>Toimintakulut</b>	<b>-25 076</b>	<b>-17 236</b>	<b>-19 336 800</b>	<b>-14 222 153</b>	<b>-5 114 647</b>	<b>73,50</b>
<b>TOIMINTAKATE</b>	<b>376</b>	<b>731</b>	<b>-80 000</b>	<b>114 174</b>	<b>-194 174</b>	<b>-142,70</b>
Rahoitustuotot ja -kulut	-646	-477	-636 200	<b>-451 056</b>	-185 144	70,90
<b>VUOSIKATE</b>	<b>-270</b>	<b>254</b>	<b>-716 200</b>	<b>-336 882</b>	<b>-379 318</b>	<b>47,00</b>
Poistot ja arvonalentumiset	-7 649	-5 724	-9 255 000	<b>-5 845 606</b>	-3 409 394	63,20
<b>TILIKAUDEN TULOS</b>	<b>-7 919</b>	<b>-5 470</b>	<b>-9 971 200</b>	<b>-6 182 489</b>	<b>-3 788 711</b>	<b>62,00</b>

Talousarvion muutospaineissa on tunnistettu palkkaratkaisun vaikutukset toimialan henkilöstömenoihin.

### STRATEGIASTA JOHDETUT TAVOITTEET/TOIMIALA (VALTUUSTON SITOVUUSTASO)

Valtuusto on hyväksynyt alla olevat tavoitteet toimialan valtuuston sitovuustason tavoitteiksi. Tavoitteet on johdettu strategiasta.

Strateginen päämäärä	Toimialan tavoite 2023	Toteuma 30.9.	Tila
<b>Hyvinvoinnin kasvu</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Hyvinvointi lisääntyy</li> <li>Toimiva arki</li> <li>Hiilineutraali ja resurssi- viisas Heinola</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Edistetään esteettömyyttä</li> <li>Pidetään hyvänä puistojen ja liikuntapaikkojen asiakastytyväisyyttä</li> <li>Tuetaan Hyvinvointiohjelman mukaisia tavoitteita</li> <li>Toteutetaan sekä edistetään uusituvan energian järjestelmiä (esim. aurinkosähkö- ja maalämpöjärjestelmiä)</li> </ul>	<p>Puistoruokailun palaute oli hyvää, jonka takia lokakuulle järjestetään vielä jatkoa.</p> <p>Penkit on asennettu.</p>	<p>Toteutuu osittain</p> 

<b>Uudistuva työ ja asuminen</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Muuttovoiton vahvistaminen</li> <li>• Dynaaminen ja uudistuva elinkeinoelämä</li> <li>• Monipaikkainen Heinola</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Lisätään houkuttelevuutta ja elinvoimaa kaupunkiympäristö- ja liikenneverkkoinvestoinneilla</li> <li>• Tuotetaan toimivia ja arkea tukevia yhdyskuntateknisiä palveluja</li> <li>• Hyödynnetään kehittävää ja osallistavaa korkeakouluyhteistyötä (ml. Salpaus)</li> </ul>	<p>Opinnäytetöitä on käynnistynyt lisää.</p> <p>Harjoittelijat ovat Helmi-hankkeissa ja toimialan hallinnossa.</p>	<p>Toteutuu</p> 
<b>Vahva kaupunkiyhteisö</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Laadukas päätöksenteko</li> <li>• Osallisuuden vahvistaminen</li> <li>• Hyvinvoiva henkilöstö ja hyvä johtaminen</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Kehitetään ja hyödynnetään rakennus- ja yhdyskuntainfrastruktuurin tietojärjestelmiä</li> <li>• Työhyvinvointiin panostaminen (työhyvinvointikyselyn tulokset hyvällä tasolla)</li> <li>• Kootaan systemaattisesti asukas- ja asiakaspalautetta sekä viestitään kaupungin digikanavissa</li> </ul>	<p>KEVA-kyselyn tulokset käyty läpi palvelualueilla.</p> <p>Työhyvinvoinnin kehityssuunnitelmat tehty.</p> <p>Yhdyskuntatekniset palvelut -kyselyn tulosten mukaisesti kaupungin palvelut ovat hyvä tasoisia ja osittain erinomaisia.</p> <p>Trimblen katu- ja viherpalveluiden laajennusosa käyttöönnotossa.</p> <p>Vastaillaan nonstop asiakaspalautteeseen.</p>	<p>Toteutuu</p> 
<b>Kestävä talous</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Velkamäärän vähentäminen</li> <li>• Käyttötalouden tasapaino</li> <li>• Kasvua tukevat tulevaisuusinvestoinnit</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Tiivistetään kaupungin toimipisteiden verkostoa ja parannetaan tilatehokkuutta</li> <li>• Tehdään korjausvelka-analyysin pohjalta investointisuunnitelma 2020-luvulle ja toteutetaan vesilaitoksen korjausvelka-analyysi</li> <li>• Pienennetään kaupungin kiinteistöasetta</li> <li>• Hyödynnetään kaupunkipuisuutta hiilinieluna</li> <li>• Tiivistetään omistajanohjauksella toimialojen yhteistyötä</li> </ul>	<p>Myllyojan ryhmäperhepäivähoidon kiinteistö on myyty.</p> <p>Vesilaitoksen muutosohjelman mukainen tarkastelu käynnistynyt mm. vesimaksujen korotukset päätetty 2024-2025 vuosille.</p> <p>Tähtiniemen hulevesihanke käynnistynyt (Hulevet).</p> <p>Asiakkuudenhallintajärjestelmän (CRM:n) käyttöönotto tekniikkatoimialalla on meneillään.</p> <p>Hankkeilla edistetään luonnon monimuotoisuutta, joka tukee eri maankäyttömuotojen monipuolista hyödyntämistä.</p> <p>Hyödynnetty muutosohjelmaa toimialojen yhteistyössä mm. resurssien kohdentamista</p>	<p>Toteutuu osittain</p> 

## Lupa- ja valvontalautakunnan toimiala

**Vastuuhenkilö:** ympäristöpäällikkö Keijo Houhala

Talousarvion toteutuminen, tuloslaskelma 9/2023

Lupa- ja valvontalautakun- nan toimiala	TP 2022	TOT 2022	TA 2023	TOT 2023	Jäljellä	TOT-23
Selite	1000e	9 kk/1000e	+muutos	9 kk		%
<b>TOIMINTATUOTOT</b>						
Myyntituotot	107	104	154 000	<b>115 148</b>	38 852	74,80
Maksutuotot	546	419	409 500	<b>283 319</b>	126 181	69,20
Tuet ja avustukset	20	16	0	<b>11 033</b>	-11 033	0,00
Muut toimintatuotot	8	8	0	<b>159</b>	-159	0,00
<b>Toimintatuotot</b>	<b>681</b>	<b>547</b>	<b>563 500</b>	<b>409 659</b>	<b>153 841</b>	<b>72,70</b>
Valmistus omaan käyttöön	5	5	20 000	13 113	6 887	65,60
<b>TOIMINTAKULUT</b>						
Henkilöstökulut	-856	-587	-782 300	<b>-576 028</b>	-206 272	73,60
Palvelujen ostot	-415	-292	-464 000	<b>-289 930</b>	-174 070	62,50
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5	-4	-15 500	<b>-2 477</b>	-13 023	16,00
Avustukset	0	0	-500	<b>0</b>	-500	0,00
Vuokrakulut	-37	-28	-37 600	<b>-27 777</b>	-9 823	73,90
Muut toimintakulut	-2	0	-500	<b>-10 043</b>	9 543	2 008,60
<b>Toimintakulut</b>	<b>-1 316</b>	<b>-910</b>	<b>-1 300 400</b>	<b>-906 256</b>	<b>-394 144</b>	<b>69,70</b>
<b>TOIMINTAKATE</b>	<b>-630</b>	<b>-358</b>	<b>-716 900</b>	<b>-483 484</b>	<b>-233 416</b>	<b>67,40</b>
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	<b>-6</b>	6	0,00
<b>VUOSIKATE</b>	<b>-630</b>	<b>-358</b>	<b>-716 900</b>	<b>-483 490</b>	<b>-233 410</b>	<b>67,40</b>
Poistot ja arvonalentumiset	-12	-10	-4 000	<b>-5 329</b>	1 329	133,20
<b>TILIKAUDEN TULOS</b>	<b>-642</b>	<b>-367</b>	<b>-720 900</b>	<b>-488 819</b>	<b>-232 081</b>	<b>67,80</b>

Talousarvion muutospaineissa on tunnistettu palkkaratkaisun vaikutuksen toimialan henkilöstömenoihin.

**STRATEGIASTA JOHDETUT TAVOITTEET/TOIMIALA (VALTUUSTON SITOVUUSTASO)**

Valtuusto on hyväksynyt alla olevat tavoitteet toimialan valtuuston sitovuustason tavoitteiksi. Tavoitteet on johdettu strategiasta.

Strateginen päämäärä	Toimialan tavoite 2023	Toteuma 30.9.	Tila
<b>Hyvinvoinnin kasvu</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Hyvinvointi lisääntyy</li> <li>Toimiva arki</li> <li>Hiilineutraali ja resurssi- viisas Heinola</li> </ul>	<p>Asiantuntemus ja tuki muille toimialoille.</p> <p>Tasapuolinen ja oikeudenmukainen valvonta.</p>	<p>Johtava rakennustarkastaja on teknisen johtoryhmän jäsen ja vastaava ympäristönsuojelutarkastaja on laajan teknisen johtoryhmän jäsen (joka toinen viikko).</p> <p>Osaamista jaettu palvelualueiden (rava / ysu) välillä.</p>	<p>Toteutuu</p> 
<b>Uudistuva työ ja asuminen</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Muuttovoiton vahvistaminen</li> <li>Dynaaminen ja uudistuva elinkeinoelämä</li> <li>Monipaikkainen Heinola</li> </ul>	<p>Hyvä palvelukokemus, viranomaishoidon prosessien ja toteuttavan organisaation keskinäistarkastelu ja sujuva lupakäsittely.</p>	<p>Yhteistyötä tehty tekniikka- ja elinvoimatoimialan kanssa.</p> <p>Sähköiset asiointipalvelut parantavat palveluiden saatavuutta.</p>	<p>Toteutuu</p> 
<b>Vahva kaupunkiyhteisö</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Laadukas päätöksenteko</li> <li>Osallisuuden vahvistaminen</li> <li>Hyvinvoiva henkilöstö ja hyvä johtaminen</li> </ul>	<p>Työhyvinvointiin panostaminen (työhyvinvointikyselyn tulokset hyvällä tasolla).</p> <p>Digitaalisen asiainin parantaminen ja digitalisaation lisääminen.</p>	<p>KeVa kyselyn tulokset hyvällä tasolla. Ympäristönsuojelun henkilöstön suuri vaihtuvuus on vaikuttanut valvonnan arkeen ja tuloksiin.</p> <p>Kaikki sähköiset palvelut saatu toimintakuntoon.</p> <p>Ympäristönsuojelun arkistotyön asiakirjojen siirtoa arkistoon selvitetään. Tarkoituksena on toteuttaa loppuvuoden aikana.</p>	<p>Toteutuu</p> 
<b>Kestävä talous</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Velkamäärän vähentäminen</li> <li>Käyttötalouden tasapaino</li> <li>Kasvua tukevat tulevaisuusinvestoinnit</li> </ul>	<p>Palvelualueilla hyödynnetään yhteistyötä (toimialat, sidosryhmät ja opiskelijat).</p> <p>Selvitetään maakunnallisen yhteistyön laajentamista.</p>	<p>Rakennusvalvonnassa aloitettu projekti keskeneräisten rakennuslupien tilasta. Kirjeitä on lähetetty noin 750 kpl, loput lähetetään loppuvuoden aikana (yhteensä noin 1 100 kpl). Keskeneräiset rakennusluvut ovat lisänneet lupamääriä ja rakennusvalvonnan tuloja.</p> <p>Rakennusvalvonnassa taksan uudistaminen ja tarkistaminen tekeillä.</p> <p>Rakennusvalvonnan tulot yleiseen suhdanteeseen nähden ovat vielä kohtuullisella tasolla.</p> <p>Ympäristönsuojelun asiakirjojen siirtoa arkistoon valmistellaan.</p> <p>Selvitystä lupa- ja valvontatehtävien toimintaalueen laajentamista naapurikuntiin ei ole jatkettu. Aloite jatkosta on naapurikunnilla.</p>	<p>Toteutuu</p> 



**Vesihuoltolaitoksen tuloslaskelma**

	TP 2022	TOT 2022	TA 2023	TOT 2023	Jäljellä	TOT-23
	1000e	9 kk/1000e	+muutokset	9 kk		%
Liikevaihto ulkoiset tuotot	3 426	2 294	4 137 600	2 111 887	2 025 713	51,00
Liikevaihto sisäiset tuotot	270	88	168 800	68 355	100 445	40,50
LIIVEVAIHTO	3 697	2 382	4 306 400	2 180 242	2 126 158	50,60
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	555	307	301 500	77 919	223 581	25,80
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	206	122	204 600	112 250	92 350	54,90
<b>MATERIAALIT JA PALVELUT</b>						
<b>Aineet,tarvikkeet ja tavarat</b>						
Ostot tilikauden aikana	-887	-563	-643 700	-655 423	11 723	101,80
Palvelujen ostot	-977	-616	-1 007 900	-541 662	-466 238	53,70
	-1 864	-1 179	-1 651 600	-1 197 085	-454 515	72,50
<b>HENKILÖSTÖKULUT</b>						
Palkat ja palkkiot	-569	-419	-568 500	-418 733	-149 767	73,70
<b>Henkilösivukulut</b>						
Eläkekulut	-145	-82	-224 700	-150 522	-74 178	67,00
Muut henkilösivukulut	-22	-16	-20 500	-16 061	-4 439	78,30
	-736	-517	-813 700	-585 316	-228 384	71,90
<b>POISTOT JA ARVONALENTUMISET</b>						
Suunnitelman muk.poistot	-1 898	-1 424	-1 986 000	-1 474 532	-511 468	74,20
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-149	-78	-97 500	-62 069	-35 431	63,70
LIIEKEYLIJÄÄMÄ(+)/-ALIJÄÄMÄ(-)	-191	-386	263 700	-948 590	1 212 290	-359,70
<b>RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT</b>						
Muut rahoitustuotot	2	1	0	5 536	-5 536	0,00
Korvaus jäännöspääomasta	-101	-68	-90 000	0	-90 000	0,00
Korvaus peruspääomasta	-546	-410	-546 200	-456 570	-89 630	83,60
Muut rahoituskulut	-1	-1	0	0	0	0,00
	-645	-477	-636 200	-451 034	-185 166	70,90
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SAT.ERIÄ	-836	-863	-372 500	-1 399 623	1 027 123	375,70
<b>SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT</b>						
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	-836	-863	-372 500	-1 399 623	1 027 123	375,70
TILIKAUDEN YLI-(+)/ALIJÄÄMÄ(-)	-836	-863	-372 500	-1 399 623	1 027 123	375,70

## Investoinnit

### Yhteisten palvelujen investoinnit

Yhteisten palveluiden investoinnit pohjautuvat pitkälti kaupunginhallituksen hyväksymään digi-tiekarttaan, mutta sisältävät myös perusinfraan panostuksia. Investointeihin on varattu määrära-haa mm. talous- ja hr-järjestelmien uusintaan, tiedolla johtamisen kehittämisen järjestelmiin, verkkoinfran parantamiseen sekä digitointiin ja digisalisaation edistämiseen. Suurimmat panos-tukset ovat talous- ja hr-järjestelmiin sekä digitointiin ja sähköisen asioinnin kehittämiseen.

Yhteiset palvelut / Kau-punginhallituksen toimiala Investoinnit	TP 2022 1000 €	TOT 2022 9 kk/1000 €	TA 2023 +muutokset	TOT 2023 9 kk	Jäljellä	TOT 23 %
TULOT	0	0	0	0	0	0,0
MENOT	-117	-19	-810 000	-156 730	-653 270	19,3
<b>NETTO</b>	<b>-117</b>	<b>-19</b>	<b>-810 000</b>	<b>-156 730</b>	<b>-653 270</b>	<b>19,3</b>

### Elinvoiman investoinnit

Elinvoiman investointimenot kohdentuvat maankäyttöön. Investointituloissa näkyy vastaavasti kiinteistöjen myynneistä saatu maa-alueen tulo.

ELINVOIMA Investoinnit	TP 2022 1000 €	TOT 2022 9 kk/1000 €	TA 2023 +muutokset	TOT 2023 9 kk	Jäljellä	TOT 23 %
TULOT	69	11	0	142 299	-142 299	0,0
MENOT	-51	-48	-395 000	-29 848	-365 152	7,6
<b>NETTO</b>	<b>18</b>	<b>-37</b>	<b>-395 000</b>	<b>112 451</b>	<b>-507 451</b>	<b>-28,5</b>

### Hyvinvoinnin investoinnit

Kirjaston ja taidemuseon remontteja suunnitellaan, kuluja ei ole vielä kirjaantunut.

Hyvinvointilautakunnan toimiala Investoinnit	TP 2022 1000 €	TOT 2022 9 kk/1000 €	TA 2023 +muutokset	TOT 2023 9 kk	Jäljellä	TOT 23 %
MENOT	-19	-19	-319 000	-164 283	-154 717	51,5
<b>NETTO</b>	<b>-19</b>	<b>-19</b>	<b>-319 000</b>	<b>-164 283</b>	<b>-154 717</b>	<b>51,5</b>

## Tekniikan investoinnit

Pääosa investointimenoista muodostuu palveluverkkopäätösten mukaisista koulu- ja päiväkotikohteista.

### Kuntatekniikka

Kävelyn ja pyöräilyn olos.keh. Investoinnit	TP 2022 1000 €	TOT 2022 9 kk/1000 €	TA 2023 +muutokset	TOT 2023 9 kk	Jäljellä	TOT 23 %
TULOT	375	0	0	0	0	0,0
MENOT	-2 317	-1 407	-1 220 000	-696 517	-523 483	57,1
<b>NETTO</b>	<b>-1 942</b>	<b>-1 407</b>	<b>-1 220 000</b>	<b>-696 517</b>	<b>-523 483</b>	<b>57,1</b>

Keskustan kehittäminen Investoinnit	TP 2022 1000 €	TOT 2022 9 kk/1000 €	TA 2023 +muutokset	TOT 2023 9 kk	Jäljellä	TOT 23 %
MENOT	-225	0	-1 220 000	-643 020	-576 980	52,7
<b>NETTO</b>	<b>-225</b>	<b>0</b>	<b>-1 220 000</b>	<b>-643 020</b>	<b>-576 980</b>	<b>52,7</b>

Mustikkahaan katu Investoinnit	TP 2022 1000 €	TOT 2022 9 kk/1000 €	TA 2023 +muutokset	TOT 2023 9 kk	Jäljellä	TOT 23 %
MENOT	-67	-33	-1 000 000	-300 947	-699 053	30,1
<b>NETTO</b>	<b>-67</b>	<b>-33</b>	<b>-1 000 000</b>	<b>-300 947</b>	<b>-699 053</b>	<b>30,1</b>

MUU KUNTATEKNIikka Investoinnit	TP 2022 1000 €	TOT 2022 9 kk/1000 €	TA 2023 +muutokset	TOT 2023 9 kk	Jäljellä	TOT 23 %
MENOT	-4 638	-1 877	-8 174 000	-4 463 336	-3 710 664	54,6
<b>NETTO</b>	<b>-4 638</b>	<b>-1 877</b>	<b>-8 174 000</b>	<b>-4 463 336</b>	<b>-3 710 664</b>	<b>54,6</b>

### Vesihuoltolaitos

Ala-Musterin vedenott. korjaus Investoinnit	TP 2022 1000 €	TOT 2022 9 kk/1000 €	TA 2023 +muutokset	TOT 2023 9 kk	Jäljellä	TOT 23 %
MENOT	-2 661	-1 952	-600 000	-662 872	62 872	110,5
<b>NETTO</b>	<b>-2 661</b>	<b>-1 952</b>	<b>-600 000</b>	<b>-662 872</b>	<b>62 872</b>	<b>110,5</b>

MUU VESILAITOS Investoinnit	TP 2022 1000 €	TOT 2022 9 kk/1000 €	TA 2023 +muutokset	TOT 2023 9 kk	Jäljellä	TOT 23 %
MENOT	-1 129	-476	-2 220 000	-1 314 074	-905 926	59,20
<b>NETTO</b>	<b>-1 129</b>	<b>-476</b>	<b>-2 220 000</b>	<b>-1 314 074</b>	<b>-905 926</b>	<b>59,20</b>

### Tilakeskus

TILAKESKUS Investoinnit	TP 2022 1000 €	TOT 2022 9 kk/1000 €	TA 2023 +muutokset	TOT 2023 9 kk	Jäljellä	TOT 23 %
TULOT	9 019	429	4 800 000	5 078 271	-278 271	105,8
MENOT	-15 271	-10 292	-2 293 000	-1 671 066	-621 934	72,9
<b>NETTO</b>	<b>-6 253</b>	<b>-9 863</b>	<b>2 507 000</b>	<b>3 407 205</b>	<b>-900 205</b>	<b>135,9</b>

### Ruoka- ja siivouspalvelut

RUOKA- JA SIIVOUSPALVELUT Investoinnit	TP 2022 1000 €	TOT 2022 9 kk/1000 €	TA 2023 +muutokset	TOT 2023 9 kk	Jäljellä	TOT 23 %
MENOT	-13	-13	-75 000	-9 585	-65 415	12,8

**NETTO** -13 -13 -75 000 -9 585 -65 415 12,8

**TEKNINEN LAUTAKUNNAN TOIMIALA YHTEENSÄ:**

<b>TEKNIikka YHTEENSÄ</b>	<b>TP 2022</b>	<b>TOT 2022</b>	<b>TA 2023</b>	<b>TOT 2023</b>	<b>Jäljellä</b>	<b>TOT 23</b>
<b>Investoinnit</b>	<b>1000 €</b>	<b>9 kk/1000 €</b>	<b>+muutokset</b>	<b>9 kk</b>		<b>%</b>
TULOT	9 394	429	4 800 000	5 078 271	-278 271	105,8
MENOT	-25 191	-15 574	-14 582 000	-8 447 344	-6 134 656	57,9
<b>NETTO</b>	<b>-15 797</b>	<b>-15 145</b>	<b>-9 782 000</b>	<b>-3 369 073</b>	<b>-6 412 927</b>	<b>34,4</b>

**Lupa- ja valvonta toimialan investoinnit**

Lupa- ja valvontatoimialan investoinneissa on varauduttu sähköisen lupa-asioinnin uusimiseen sekä valtion tietojärjestelmien muutoksiin.

<b>Lupa- ja valvontalautakunnan toimiala</b>	<b>TP 2022</b>	<b>TOT 2022</b>	<b>TA 2023</b>	<b>TOT 2023</b>	<b>Jäljellä</b>	<b>TOT 23</b>
<b>Investoinnit</b>	<b>1000 €</b>	<b>9 kk/1000 €</b>	<b>+muutokset</b>	<b>9 kk</b>		<b>%</b>
MENOT	-21	0	-35 000	0	-35 000	0,0
<b>NETTO</b>	<b>-21</b>	<b>0</b>	<b>-35 000</b>	<b>0</b>	<b>-35 000</b>	<b>0,0</b>

**INVESTOINNIT YHTEENSÄ**

<b>INVESTOINNIT YHTEENSÄ</b>	<b>TP 2022</b>	<b>TOT 2022</b>	<b>TA 2023</b>	<b>TOT 2023</b>	<b>Jäljellä</b>	<b>TOT 23</b>
<b>Investoinnit</b>	<b>1 000 €</b>	<b>9 kk/1000 €</b>	<b>+muutokset</b>	<b>9 kk</b>		<b>%</b>
TULOT	9 463	440	4 800 000	5 220 570	-420 570	108,80
MENOT	-25 399	-15 661	-16 141 000	-8 798 205	-7 342 795	54,50
<b>NETTO</b>	<b>-15 937</b>	<b>-15 221</b>	<b>-11 341 000</b>	<b>-3 577 635</b>	<b>-7 763 365</b>	<b>31,50</b>

### 3. Maksuvalmius ja lainat

Vuoden 2023 talousarviossa on varauduttu yhteensä 15 milj. euron lainan nostamiseen. Laina on kilpailutettu ja nostettu huhtikuussa. Syyskuun loppuun mennessä lyhyt ja pitkäaikaisia lainoja on lyhennetty yhteensä 10,5 milj. euroa. Alkuvuoden verotilityksissä on tullut vielä verotuloja viime vuodelta, mikä osaltaan vahvisti alkuvuonna kassaa. Lyhytaikaisia lainoja on lyhennetty vuoden aikana 15 milj. euroa. Kuntatodistuksia oli syyskuun loppuun mennessä 13 milj. euron arvosta.

### 4. Talousarviomuutostarpeet ja -esitykset sekä tilinpäätösennuste

Osavuositarkastuksen yhteydessä on tunnistettu seuraavia talousarvion muutostarpeita:

#### **Käyttötalousosa:**

Palkkaratkaisun vaikutus lisää henkilöstömenoja 590 000 euroa.

Aikaisempien vuosien myyntisaamisten luottotappioihin sekä sotekustannusten häntiin tarvitaan n. 1,0 milj. euroa. Luottotappioita joudutaan kirjaamaan myös muille toimialoille kuin soteen.

#### **Toimialakohtaiset muut muutospaineet:**

##### **Tekniikkatoimiala:**

Puunmyyntituottoja arvioidaan saavan 380 te talousarviota enemmän.

##### **Tuloslaskelmaosa:**

Rahoitustuottojen ja -kulujen arvioidaan nettona parantavan tulosta 175 te. Sijoitussalkun tuoton arvioidaan tässä vaiheessa olevan n. 0,8 me talousarviota parempi. Korkotuottoja arvioidaan saavan lisäksi 175 te budjetoitua enemmän. Korkokustannusten arvioidaan ylittävän 0,8 milj. euroa.

##### **Investointiosa:**

Kuntatekniikan investointeja arvioidaan siirtyvän seuraaville vuosille yhteensä 2,1 milj. euroa. Ruoka- ja siivouspalveluiden investoinneista toteutumatta jää arviolta 64 te. Yhteisten palveluiden, elinvoiman ja hyvinvoinnin irtaimen investoinneista jää toteutumatta tai siirtynee seuraaville vuosille arviolta yhteensä 0,7 milj. euroa. Investointien siirtymisellä ei ole vaikutusta tuloslaskelman poistoihin. Suunnitelmamukaisten poistojen lisäksi tänä vuonna joudutaan kirjaamaan myös kertaluonteisia poistoja, joita ei ole alkuperäisessä talousarviossa huomioitu.

#### **Vaikutus kaupungin tulokseen**

Tilinpäätösennusteessa toimintakatteen arvioidaan heikkenevän 1,2 milj. euroa ja vuosikatteen 1,0 milj. euroa. Tilikauden tulos näyttäisi painuvan -1,2 milj. euroa alijäämäiseksi. Poistoero 450 te parantaa kuitenkin tilikauden alijäämää, jolloin tilikaudesta olisi muodostumassa 0,8 milj. euroa alijäämäinen. Sijoitussalkun tuottokehitys sekä marras-joulukuun verokertymät oikaisuihin voivat kuitenkin heilauttaa tulosennustetta puoleen tai toiseen.




**Tilinpäätösennuste (tuloslaskelma)**

	TP 2022	TA 2023	TOT 2023	Jäljellä	TOT-23	Ennuste
	1000e	+muutokset	9 kk		%	
<b>TOIMINTATUOTOT</b>						
Myyntituotot	13 932	9 996 500	7 140 285	2 856 215	71,40	10 376 500
Maksutuotot	8 602	1 942 000	1 586 712	355 288	81,70	1 942 000
Tuet ja avustukset	3 573	2 675 500	1 506 920	1 168 580	56,30	2 675 500
Vuokratuotot	14 333	9 515 800	7 094 674	2 421 126	74,60	9 515 800
Muut toimintatuotot	1 422	513 400	570 555	-57 155	111,10	513 400
TOIMINTATUOTOT	41 862	24 643 200	17 899 144	6 744 056	72,60	25 023 200
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	1 658	1 377 500	839 933	537 567	61,00	1 377 500
	43 521	26 020 700	18 739 077	7 281 623	72,00	26 400 700
<b>TOIMINTAKULUT</b>						
Henkilöstökulut yhteensä	-59 921	-33 072 400	-25 402 241	-7 670 159	76,80	-33 642 400
Palvelujen ostot yhteensä	-75 024	-19 318 300	-11 751 681	-7 566 619	60,80	-19 318 300
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 703	-5 081 900	-4 210 180	-871 720	82,80	-5 081 900
Avustukset	-4 537	-2 958 100	-2 057 089	-901 011	69,50	-2 958 100
Vuokratulut	-13 166	-8 375 000	-6 701 087	-1 673 913	80,00	-8 375 000
Muut toimintakulut	-628	-224 900	-292 356	67 456	130,00	-1 224 900
TOIMINTAKULUT	-161 979	-69 030 600	-50 414 633	-18 615 967	73,00	-70 600 600
<b>TOIMINTAKATE</b>	<b>-118 458</b>	<b>-43 009 900</b>	<b>-31 675 556</b>	<b>-11 334 344</b>	<b>73,60</b>	<b>-44 199 900</b>
<b>VEROTULOT</b>						
VEROTULOT	76 371	40 300 000	32 235 397	8 064 603	80,00	40 300 000
<b>VALTIONOSUUDET</b>						
VALTIONOSUUDET	53 805	11 800 000	8 885 493	2 914 507	75,30	11 847 000
<b>RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT</b>						
Korkotuotot	69	35 000	168 462	-133 462	481,30	210 000
Muut rahoitustuotot	7 473	4 452 200	6 543 660	-2 091 460	147,00	6 752 200
Korkokulut	-580	-1 139 600	-927 826	-211 774	81,40	-1 939 600
Muut rahoituskulut	-9 623	-2 137 200	-3 467 263	1 330 063	162,20	-3 637 200
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-2 661	1 210 400	2 317 033	-1 106 633	191,40	1 385 400
<b>VUOSIKATE</b>	<b>9 058</b>	<b>10 300 500</b>	<b>11 762 367</b>	<b>-1 461 867</b>	<b>114,20</b>	<b>9 332 500</b>
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-8 997	-10 542 000	-6 674 803	-3 867 197	63,30	-10 542 000
<b>TILIKAUDEN TULOS</b>						
<b>TILIKAUDEN TULOS</b>	<b>61</b>	<b>-241 500</b>	<b>5 087 564</b>	<b>-5 329 064</b>	<b>-2 106,70</b>	<b>-1 209 500</b>
POISTOERON LIS.(-)TAI VÄH.(+)	-18 680	450 000	240 840	209 160	53,50	450 000
VARAUSTEN LIS.(-)TAI VÄH.(+)	18 690	0	0	0	0,00	0
RAHASTOJEN LIS.(-)TAI VÄH.(+)	-21	0	0	0	0,00	0
<b>TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ+/ALIJÄÄMÄ-</b>	<b>50</b>	<b>208 500</b>	<b>5 448 800</b>	<b>-5 240 300</b>	<b>2 613,30</b>	<b>-759 500</b>

## 5. Tytärtyöille asetetut tavoitteet

### Heinolan vuokra-asunnot Oy

**Toiminta-ajatus ja tehtävä:** Heinolan vuokra-asunnot Oy:n tehtävänä on tarjota kohtuuhintaisia asuntoja kaupungin asukkaille sekä toteuttaa kaupungin asuntopoliittisia tavoitteita.

Tavoite/Kohde	Vuositavoite ja toimenpide 2023	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Toteuma 30.9.	Tila
Yhteisöllisyys ja asiakastyytyväisyys	<ul style="list-style-type: none"> <li>Asukkaiden vaikutusmahdollisuuksien lisääminen</li> <li>Asukastoiminnan aktivoiminen</li> <li>Tyytyväiset asukkaat</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Vähintään 7 asukastomikuntaa/yhteyshenkilöä toiminnassa vuoden 2023 lopussa</li> <li>Vuodesta 2022 parantunut tulos asiakastyytyväisyystutkimuksen kysymyksessä: "Asukkaat voivat vaikuttaa omaan asumiseensa"</li> <li>Asukastyytyväisyyskyselyn keskiarvo vähintään 75/100</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Asukaskokouksia ei vielä pidetty.</li> <li>Asukastyytyväisyyskyselyn tulos kysymykseen "Asukkaat voivat vaikuttaa omaan asumiseensa" on 72/100, kun se vuonna 2022 oli 68/100.</li> <li>Asukastyytyväisyyskyselyn keskiarvo on 81/100 ja NPS luku 36.</li> </ul>	Toteutuu osittain 
Kestävä talous	<ul style="list-style-type: none"> <li>Asuntojen kysynnän pysyminen hyvänä</li> <li>Asuntojen käyttöasteen pysyminen hyvänä</li> <li>Onnistunut budjetointi ja aktiivinen seuranta/reagointi</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Asuntohakemuksia yli 365 kappaletta vuoden 2023 aikana</li> <li>Asuntojen käyttöaste vähintään 95 %</li> <li>Hoitokulujen pysyminen budjetissa</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Asuntohakemuksia on ajalla 1.1.2023-30.9.2023 tullut 409 kappaletta, kun vuotta aiemmin vastaavana aikana määrä oli 459 kappaletta.</li> <li>Asuntojen käyttöaste oli 95,55 %</li> <li>Kiinteistön hoitokuluihin on käytetty 84% budjetoidusta, kun tasaisen vauhdin tahdilla saisi olla mennyt 75 %. Osa hoitokuluista aktivoidaan taseeseen tilinpäätöksen yhteydessä vuoden lopussa, mikä vaikuttaa tuloslaskelmassa näkyvään hoitokulujen määrään pienentävästi.</li> </ul>	Toteutuu osittain 
Kiinteistöjen kunnossapito	<ul style="list-style-type: none"> <li>Tietoisuuden lisääminen kiinteistöjen kunnosta: <ul style="list-style-type: none"> <li>Omatoimisten kuntoarvioiden tekeminen kiinteistöihin</li> <li>Määräaikaistarkastusten tekeminen asuntoihin</li> </ul> </li> <li>Öljyn käytön vähentäminen kiinteistöjen lämmönlähteenä</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Vähintään kuuden kohteen omatoimisen kuntoarvion tekeminen vuonna 2023</li> <li>Vähintään sadan asunnon määräaikaistarkastus vuonna 2023</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Omatoimisia kuntoarvioita ei ole vielä tehty vuonna 2023. Määräaikaistarkastuksia on toistaiseksi tehty kolmen kohteen yhteensä 40 asuntoon.</li> </ul>	Toteutuu osittain 

Vastuullisuus	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Kiinteistöjen energiatehokkuuden parantaminen</li> <li>• Öljyn käytön vähentäminen kiinteistön lämmönlähteenä</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Kiinteistöjen normeeratun lämmitysenergiankulutuksen väheneminen vuodesta 2022 koko kiinteistökannan tasolla.</li> <li>• Vähintään kahden kiinteistön lämmitystavan muuttaminen pois öljylämmityksestä vuonna 2023.</li> </ul>	<p>- Öljykohteita ei muutettu vielä muille lämmönlähteille. Suunnitelmat muutoksista ja ARAn avustushakemushakemus ovat työn alla.</p> <p>- Normeerattu energiankulutus on pudonnut 4 % vuoden 2022 vastaavalta ajalta kaukolämmöllä lämpiävissä kohteissa. Muista kohteista tietoja ei ole vielä saatavilla.</p>	<p>Ei tietoa</p> <p>○</p>
---------------	-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	---------------------------